

REGIONALNI SAJAM POSLOVA

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

5

ZEMALJA

5.012

ISPITANIKA

17

PITANJA

www.regionalnisajamposlova.com

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ	3
Važnost faktora pri odabiru poslodavca	7
Najvažniji faktori za dobivanje posla	12
Očekivana plaća	18
Razmišljanje kandidata o promjeni posla	21
Strah zaposlenih za radno mjesto	23
Željeni tip vlasništva poslodavca	32
Trajanje statusa nezaposlenog	36
Tip posla koji traže nezaposleni	38
Aktivnost kandidata pri traženju posla	41
Očekivano vrijeme zaposlenja nakon školovanja	44
Zainteresiranost za stjecanje radnog iskustva kod mladih	46
Predstava mladih o budućem zanimanju	47
Zaključak	55

Poštovani čitatelji,

U suradnji s našim partnerima, već desetak godina organiziramo **Regionalni sajam poslova** (ranije poznat kao *Virtualni dani karijera*). S 3 zemlje sudionice narasli smo na 5, a naša platforma za sajam se koristila u 11 zemalja. Stalno pokušavamo stvoriti neku novu vrijednost za vas, a u tome nam pomažu i naši partneri iz regije: Poslovi Infostud, MojPosao.ba, Vrrobotovanje.com i Deloglasnik.si.

Zadovoljstvo mi je podijeliti s vam rezultate ovogodišnjeg **Regionalnog istraživanja tržišta rada** provedenog u okviru virtualnog **Regionalnog sajma poslova**, u nadi kako će vam saznanja i pouzdane informacije prikupljeni istraživanjem olakšati pronađazak odgovora na pitanja s kojima se, vjerujem svi, svakodnevno susrećemo.

Usporedno s gospodarskim prilikama, mijenjaju se razmišljanja, potrebe te motivacija onih koji u najvećoj mjeri određuju poslovni uspjeh svih kompanija, a to su **zaposlenici**. Regionalnim istraživanjem tržišta rada, koje smo proveli u suradnji s partnerima iz Srbije, Bosne i Hercegovine, Slovenije i Sjeverne Makedonije, ispitali smo što o aktualnoj situaciji misle posloprimci iz Hrvatske i susjednih zemalja. Doznali smo što očekuju od trenutnih i/ili potencijalnih poslodavaca, koji su najvažniji faktori koji određuju njihovu odluku o odabiru određenog radnog mesta te kakve poslove traže.

Bez obzira iz koje zemlje dolaze, svim ispitanicima su dobri međuljudski odnosi na prvom mjestu prilikom odabira poslodavca. Usljed krize izazvane pandemijom ispitanici u svim zemljama se donekle boje za svoje radno mjesto, ali razumiju da poslodavci čine sve što je u njihovoj moći, tako većina njih snalaženje poslodavca u krizi ocjenjuje vrlo dobro ili čak odlično.

Kažu kako se moć krije u znanju, a mi vjerujemo da se unutar ovog istraživanja kriju brojne korisne i vrijedne informacije, koja će vam pomoći u sagledavanju šire slike i doprinijeti stvaranju nekih novih, uspješnih poslovnih strategija i rješenja.

Uživajte u čitanju!

Igor Žonja

Kako biste se uspješno 'uhvatili u koštač' sa svim zamkama koje aktualna kriza nosi, MojPosao se trudi pružiti Vam podršku i biti tu za Vas - organizacijom webinara o aktualnim temama, Pulsnim anketama zadovoljstva, novim uslugama...

Raznim anketama, kao i ovim istraživanjem, uvidjeli smo da posloprimci u Hrvatskoj nisu pasivni već tragaju za promjenama i boljim radnim mjestom te cijene mogućnost učenja i napredovanja. Smatruju da su za dobivanje posla najvažniji motivacija i želja za zaposlenjem te stečena znanja i vještine. Kada bi mogli birati, za poslodavca bi najradije odabrali privatnu tvrtku u stranom vlasništvu.

A mi nastavljamo raditi ono što najbolje znamo - biti Vaš partner na putu pronalaska i zapošljavanja kvalitetnih kandidata te zadržavanja onih najboljih!

Hvala Vam na povjerenju!

Nataša Pučar
Voditeljica Odjela prodaje portala MojPosao

Deficit na tržištu rada kakav je postojao prije korone više ne postoji. Zanimljivo, ali ova kriza nije zaustavila ljudе u namjeri da mijenjaju poslove. Naprotiv. Istraživanja koja smo radili pokazuju nam da ogromna većina kandidata, odnosno zaposlenih ispitanika, ima namjeru promijeniti posao u narednom periodu. Na to sve, određeni broj ljudi je ostao bez posla, što povećava tražnju za poslovima u još većoj mjeri. Posjećenost portala, kao i broj kandidata koji se prijavljuju preko njega u povijesti, u proteklih 18 godina, nije bila veća.

Znajući sve ovo, a ako gledamo krizu kao priliku, sada je prilika da zaposlite kandidate koje možda ranije niste mogli pronaći.

Sonja Ćetković
Direktor grupacije, Poslovi Infostud

Istraživanje provedeno na sajmu pokazuje da su dobri međuljudski odnosi najvažniji za tražitelja posla pri odabiru posla, nakon čega slijedi iznos plaće. Ako se zaposlenici u tvrtki osjećaju dobro, to je sjajna osnova za uspjeh tvrtke. Na isti način razmišljamo i u Deloglasniku, a naravno težimo i zadovoljstvu naših kupaca i dobrim odnosima s njima. Uz dugoročno partnerstvo, kroz širok spektar vrhunskih usluga i projekata te stalni razvoj s najnovijim tehnologijama, tu smo za vas u pronalaženju novih zaposlenika u Sloveniji i Europi.

Tomaž Berkopec
Direktor, Deloglasnik.si

MojPosao.ba je u ovoj godini prošao kroz mnogo promjena počevši od promjene vlasničke strukture, naziva portala, uvođenja novih proizvoda, razvoj novih projekata... Primjetno je da i pored situacije u kojoj se svi nalazimo, postoji značajna potražnja za poslovima, mnogi su ostali bez posla, a neke nove generacije su pristigle na tržište rada. Nadamo se da će vam istraživanje pomoći da bolje upoznate situaciju na tržištu i kandidate koji vam dolaze. Vjerujemo da je sada važnije nego ikada da se pokažete kao poželjan poslodavac.

Bojan Divčić
Brand i marketing menadžer, MojPosao.ba

U posljednjih 10 godina na tržištu rada se sve izmjenilo i mijenja se i dalje. Jasno je da su brzina i fleksibilnost prednosti koje su neke tvrtke shvatile i prihvatile, no dosta njih je još uvijek jako daleko od te spoznaje. Nažalost, dogodit će se pomak generacija s ogromnim posljedicama koje će izravno pogoditi cijele industrije. Međutim, ako tome obratimo i vrlo malo pažnje možemo dobiti fantastične rezultate. Izazovi više nisu lokalni, oni utječu na korporacije posvuda, a priliku da se lokalno izgradi percepcija treba iskoristiti na sve načine.

Darko Velkov
Izvršni direktor, Vrabilituvanje.com

REGIONALNI IZVJEŠTAJ TRŽIŠTA RADA JE VELIKO ISTRAŽIVANJE PROVEDENO SA CILJEM DA SAZNAMO ŠTO KANDIDATI IZ SRBIJE, HRVATSKE, BOSNE I HERCEGOVINE, SLOVENIJE I SJEVERNE MAKEDONIJE, OČEKUJU OD POSLODAVACA.

Istraživanje daje odgovore na pitanja o navikama i očekivanjima kandidata o ključnim temama njihovog zapošljavanja i rada. Regionalnost istraživanja omogućuje nam da usporedimo razlike, kao i sličnosti u očekivanjima ispitanika u 5 zemalja koje su sudjelovale.

U prikupljanju podataka sudjelovali su vodeći portali za oglašavanje slobodnih radnih mesta iz 5 zemalja regije:

Poslovi Infostud (Srbija), MojPosao (Hrvatska), MojPosao.ba (Bosna i Hercegovina), Deloglasnik (Slovenija) i Vrabotuvanje.com (Sjeverna Makedonija). Istraživanje je provedeno za vrijeme trajanja najvećeg *online* Regionalnog sajma poslova, od 7. do 14.10. 2020.

Podaci su prikupljeni isključivo putem interneta, kroz sljedeće kanale: društvene mreže (Facebook i Instagram), *newsletter* za kandidate portala za zapošljavanje, *bannere* na ovim portalima, i kroz *online* platformu samog Sajma.

Istraživanje je provedeno kao standardno ispitivanje stavova javnog mnijenja kroz 17 pitanja od kojih su se određene grupe pitanja fokusirala na 3 demografske grupe ispitanika: zaposlene, nezaposlene i one koji se trenutno školuju.

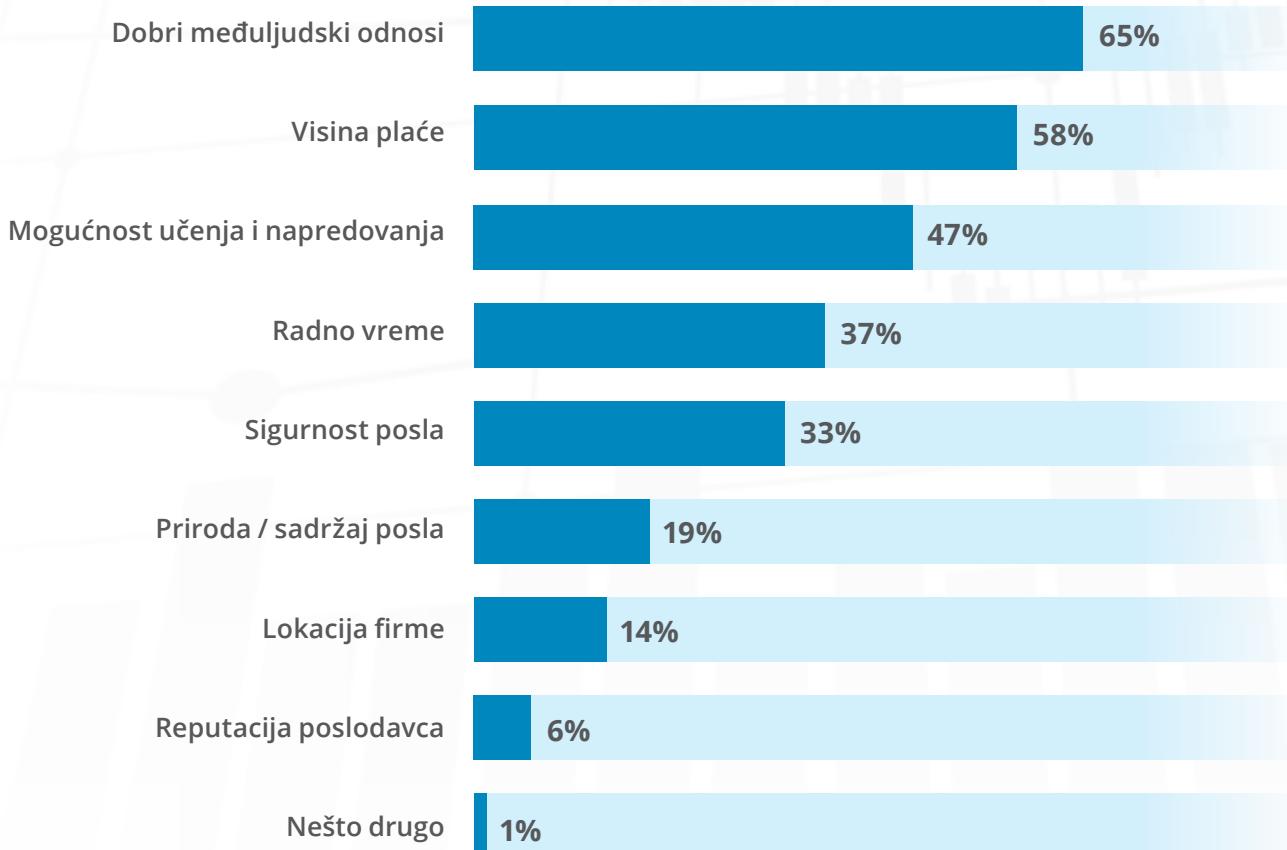
U daljnju obradu nisu uzeti podaci dobiveni u Sloveniji, zbog premalog uzorka ispitanika.

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Što vam je najvažnije na poslu/pri odabiru poslodavca?

65%

kandidata najvažnijim kriterijem za odabir poslodavca smatraju dobre međuljudske odnose

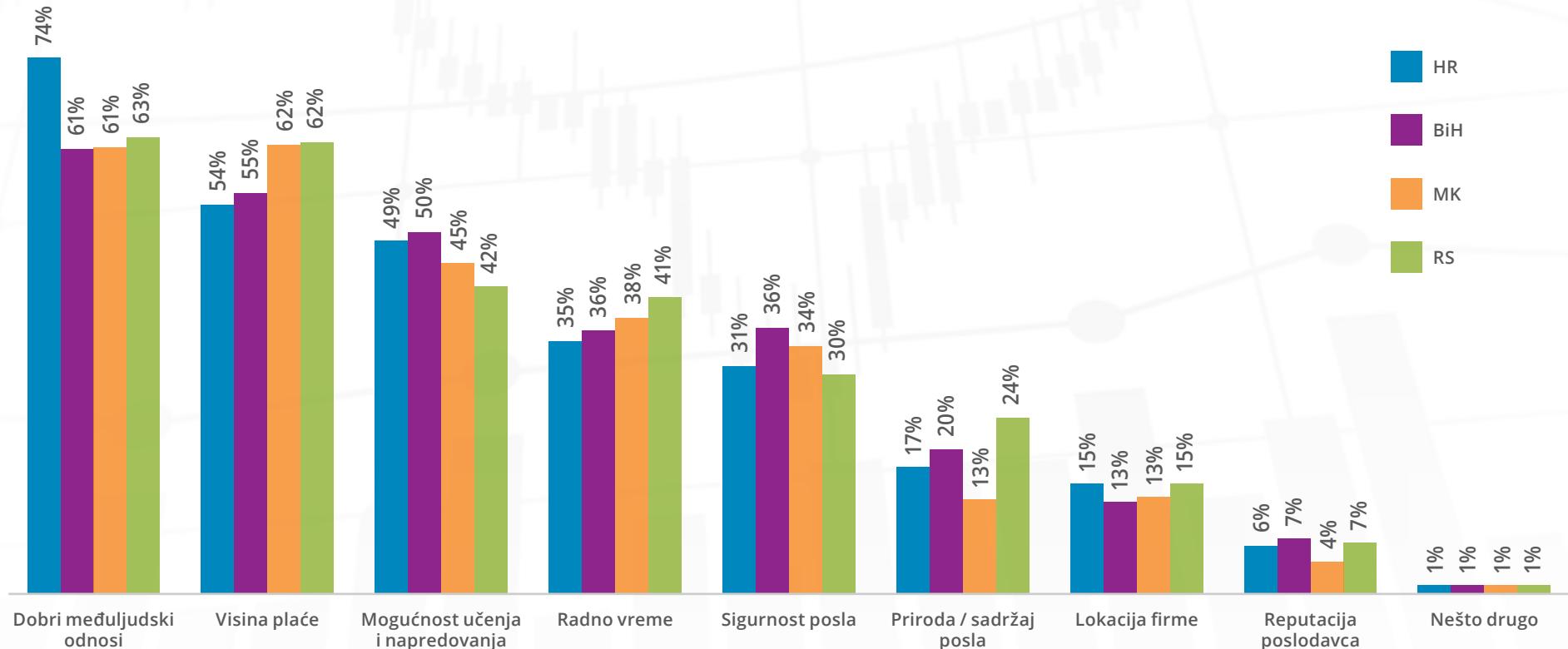
58%

kandidata istaknuto je visinu plaće, a mogućnost učenja i napredovanja njih 47%.

Plaća je ponovo na drugom mjestu. Ovo nam govori da je kandidatima za nijansu važnije u kakvoj atmosferi rade, nego koliko su plaćeni.

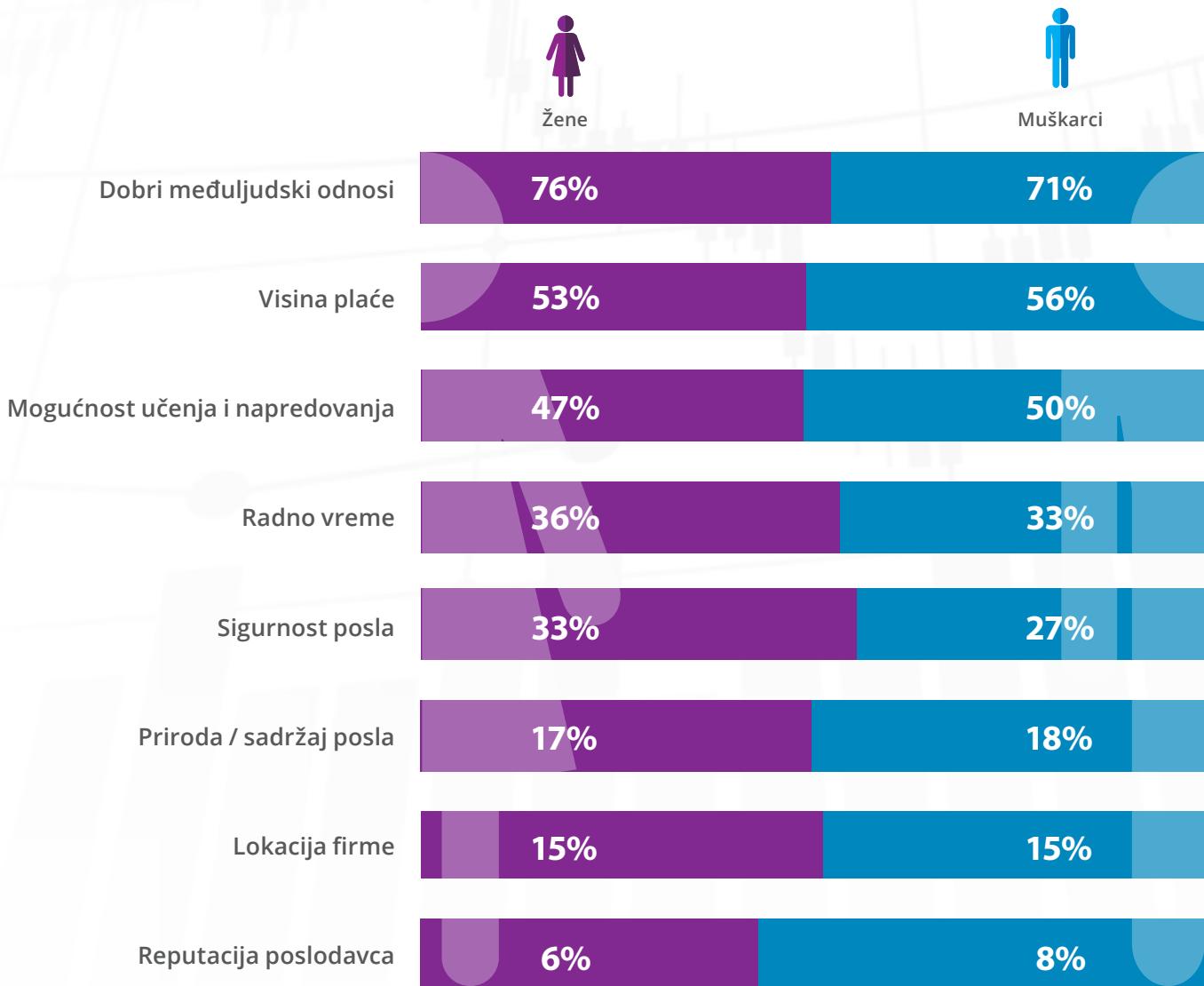
Što vam je najvažnije na poslu/pri odabiru poslodavca?

Bez obzira na zemlju, svim ispitanicima su dobri međuljudski odnosi na prvom mjestu. Ispitanici iz Hrvatske u nešto većoj mjeri ističu ovaj faktor, nego ispitanici ostalih zemalja. Visina plaće nešto je važnija ispitanicima iz Srbije i Makedonije, nego onima iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske, dok je njima pak nešto važnija mogućnost učenja i napredovanja.

Što vam je najvažnije na poslu/pri odabiru poslodavca?

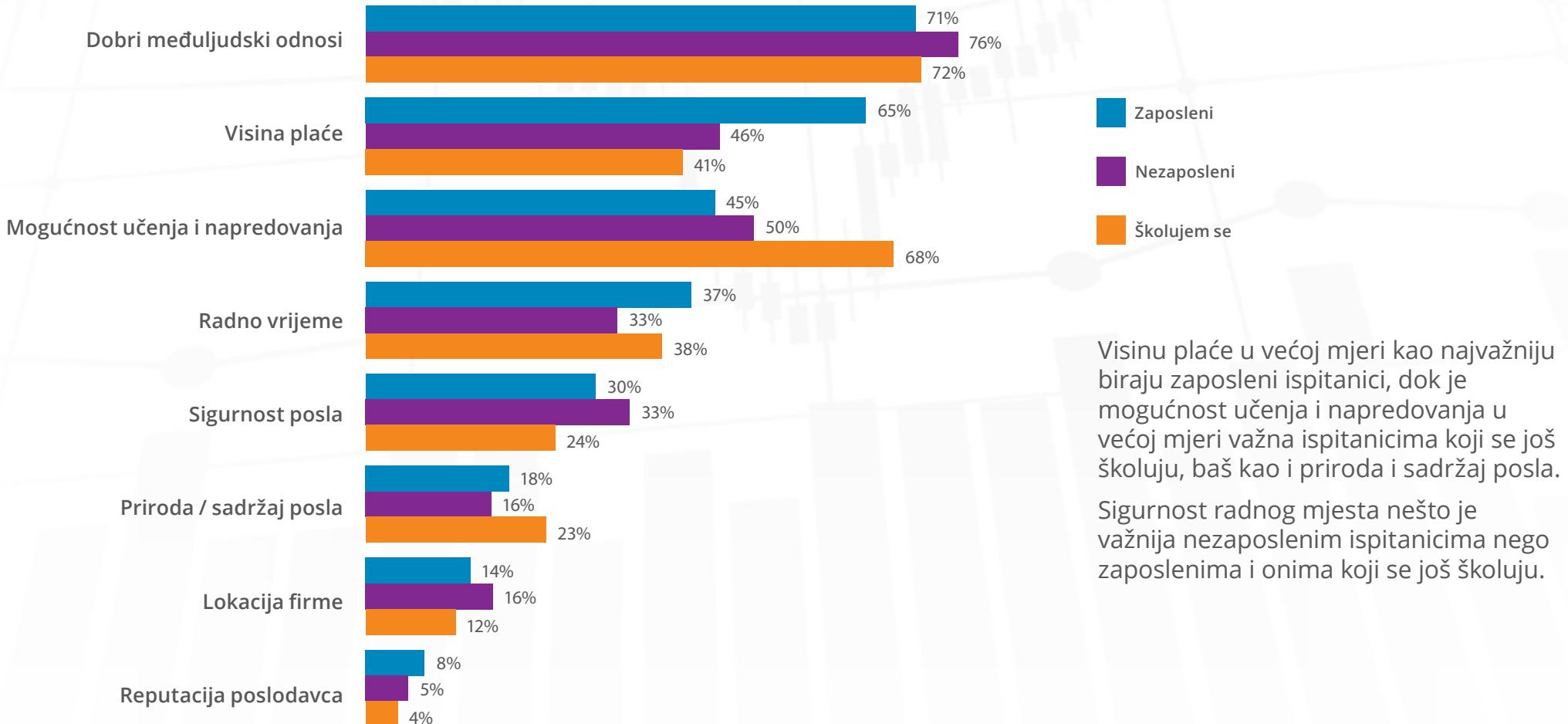
Nema većih razlika između muškaraca i žena u tome koje faktore gledaju prilikom odabira poslodavca.

Žene nešto u malo većoj mjeri naglašavaju dobre međuljudske odnose, dok ipak nešto više **muškaraca** nego žena ističe visinu plaće.

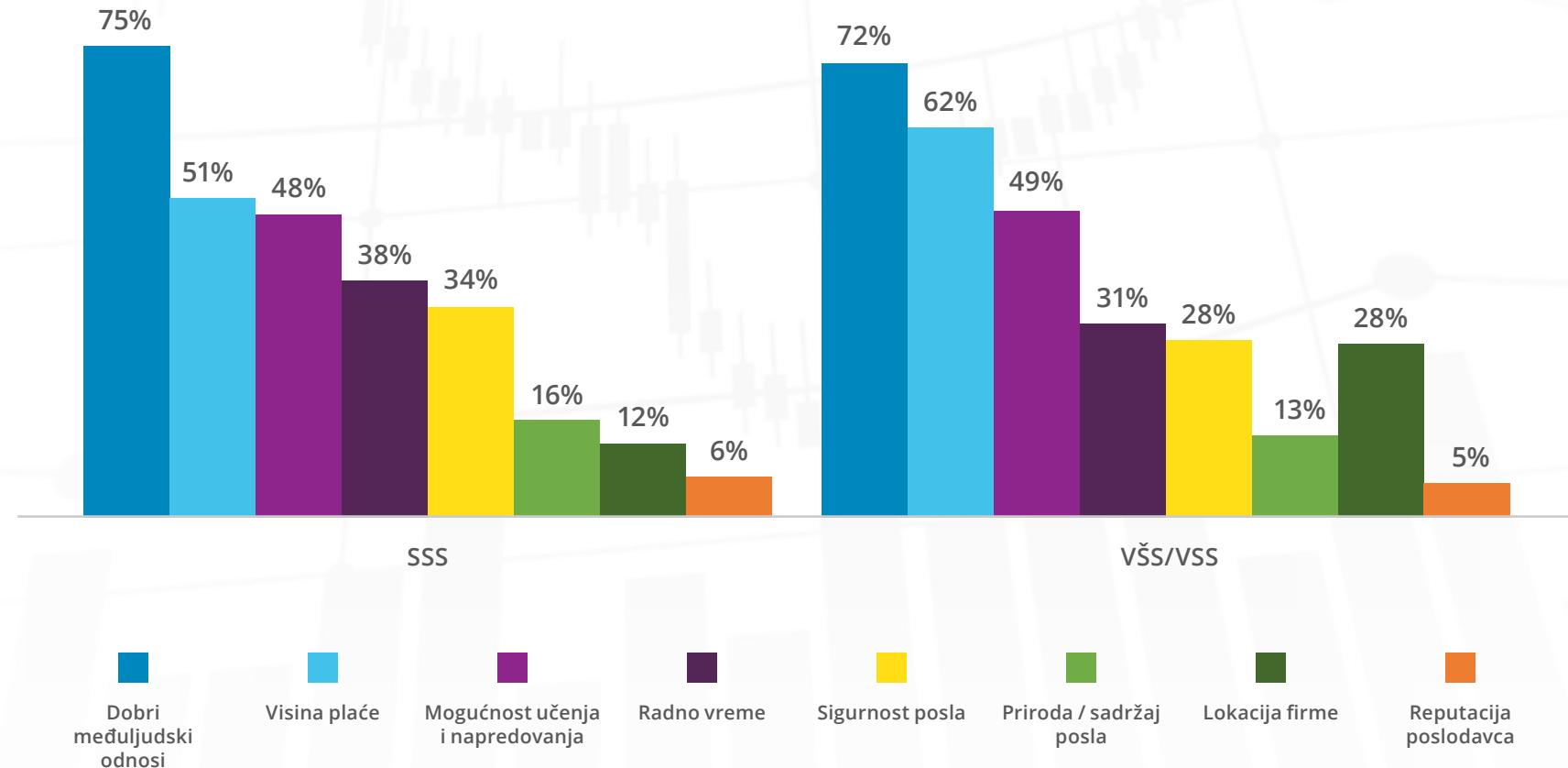
Radno vrijeme i sigurnost posla u većoj su mjeri važniji ženama nego muškarcima.

Što vam je najvažnije na poslu/pri odabiru poslodavca?

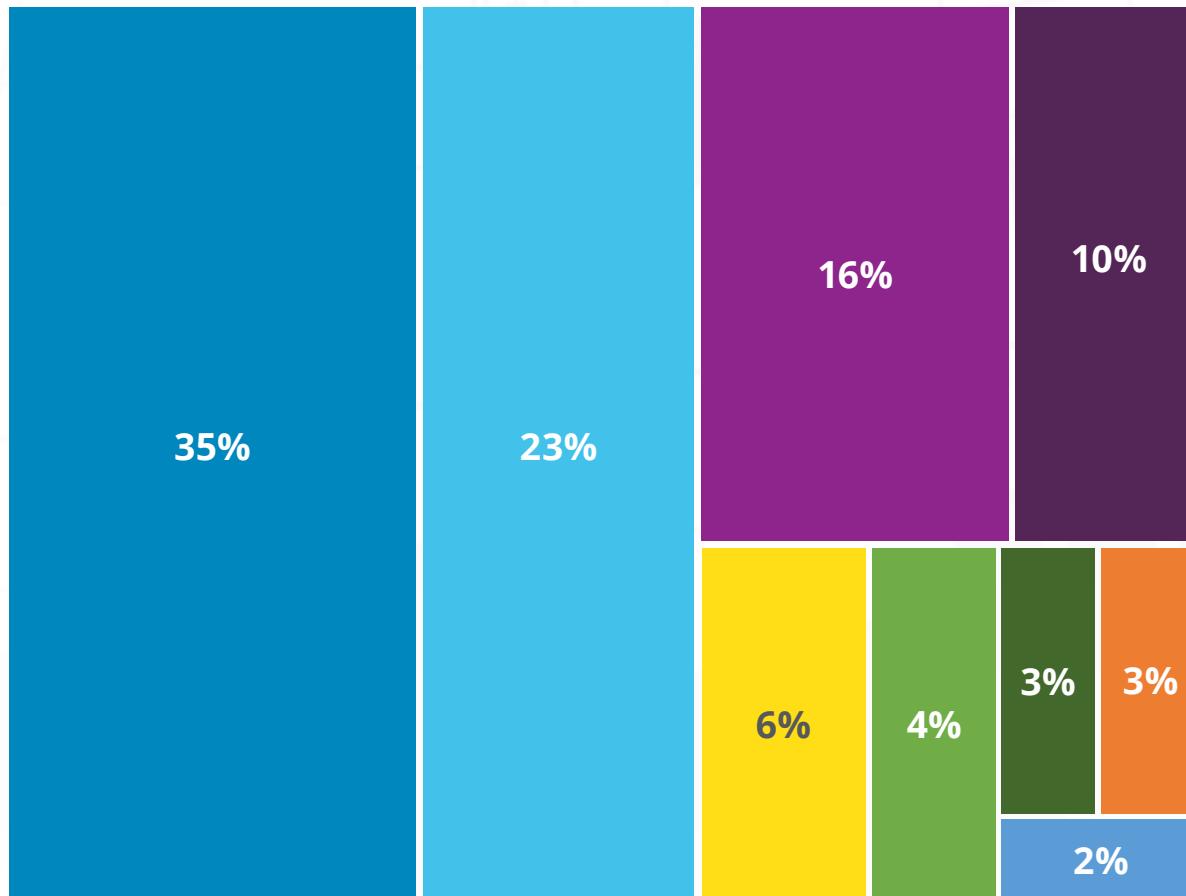
Što vam je najvažnije na poslu/pri odabiru poslodavca?

Bez obzira na visinu obrazovanja ispitanicima su najvažniji dobri međuljudski odnosi. Visina plaće važnija je ispitanicima s višim i visokim obrazovanjem, nego onima sa srednjim, baš kao i sadržaj, odnosno priroda posla. Radno vrijeme i sigurnost radnog mjesta nešto su važniji ispitanicima sa srednjom stručnom spremom.

Što je po vama najvažnije za dobivanje posla

35%

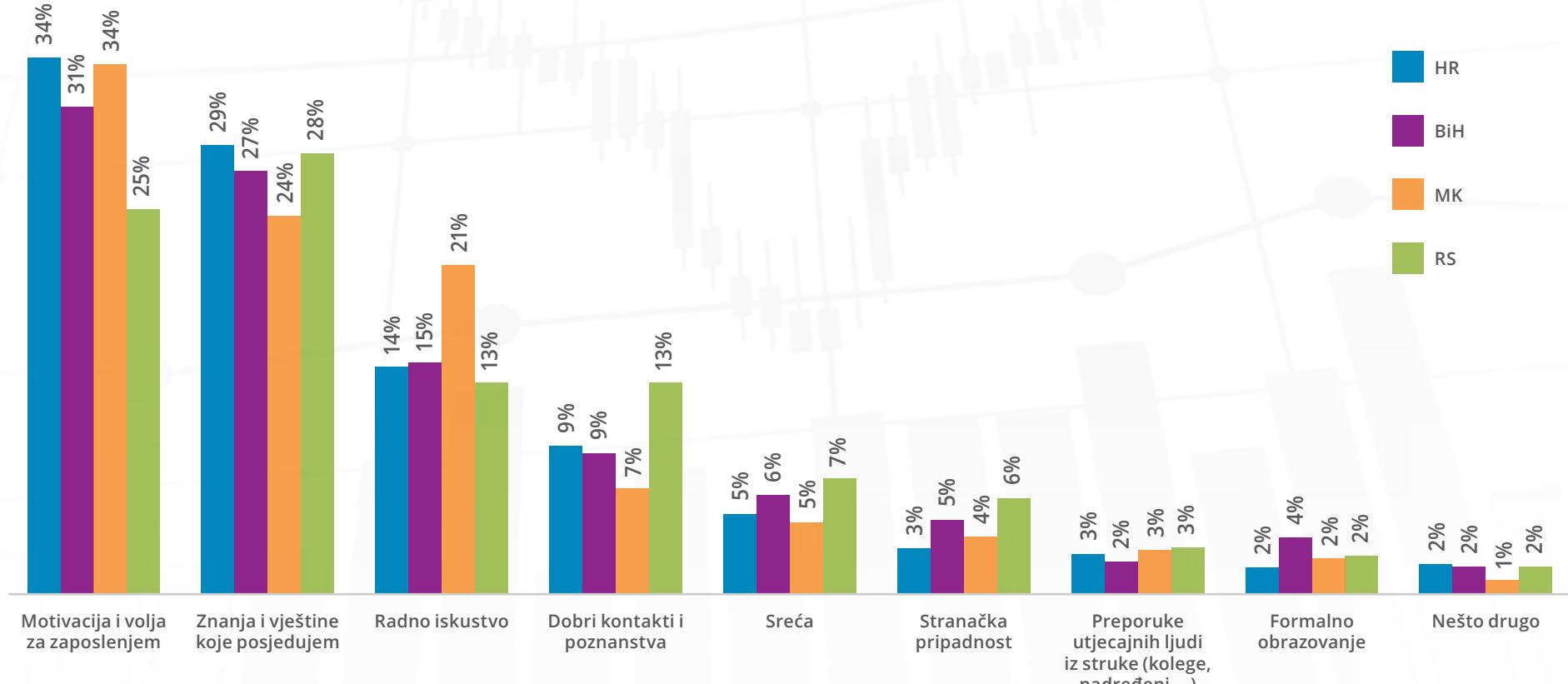
Najviše ispitanika smatra da su za dobivanje posla presudni **znanja i vještine**.

Svaki četvrti ispitanik (23%) smatra da su presudni motivacija i volja za zaposlenjem, a njih 16% smatra da je presudno radno iskustvo.

Svega 3% ispitanika smatra kako je za dobivanje posla presudno formalno obrazovanje.

- █ Znanja i vještine koje posjedujem
- █ Motivacija i volja za zaposlenjem
- █ Radno iskustvo
- █ Dobri kontakti i poznanstva
- █ Sreća
- █ Stranačka pripadnost
- █ Preporuke utjecajnih ljudi iz struke (kolege, nadređeni,...)
- █ Formalno obrazovanje
- █ Nešto drugo

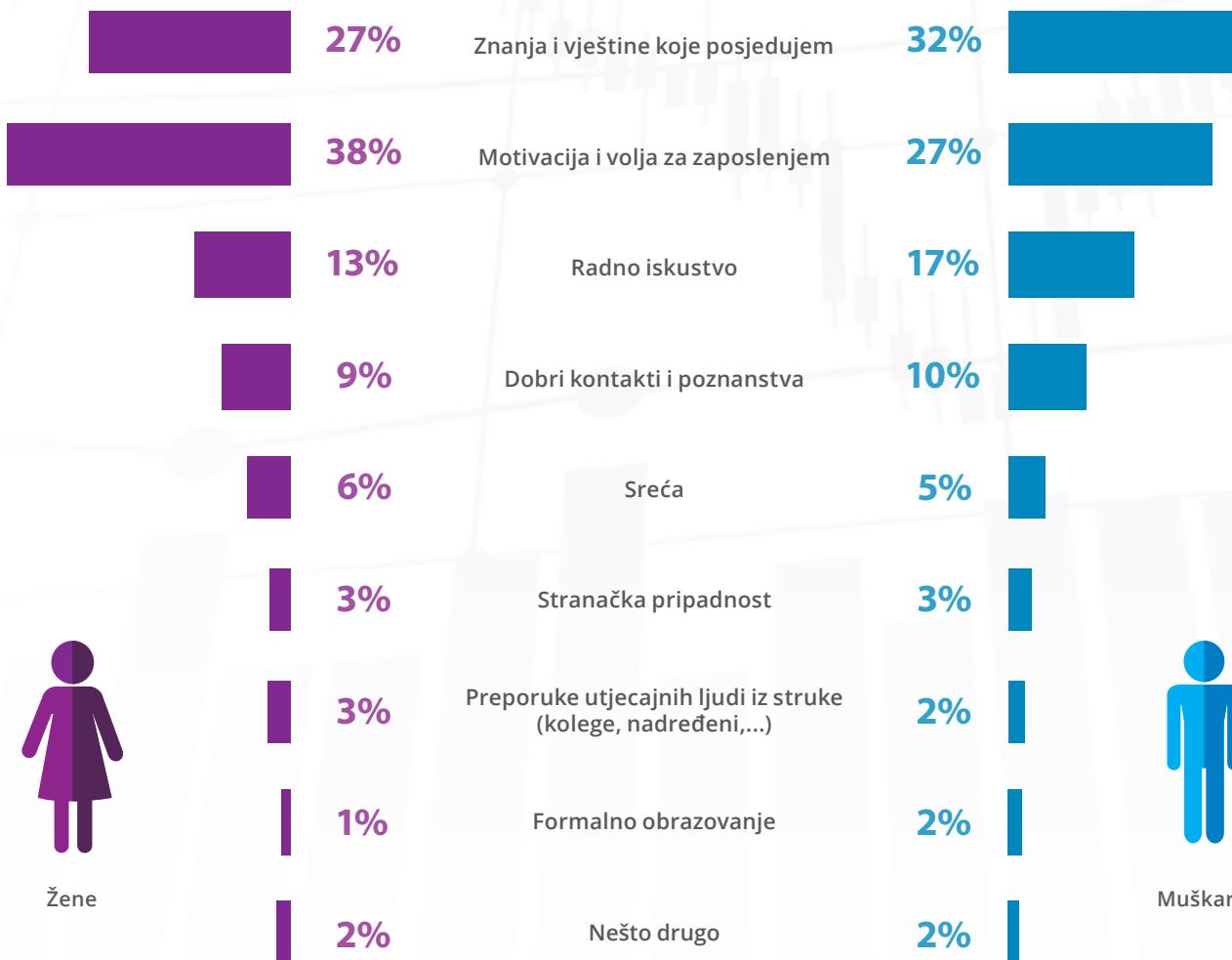
Što je po vama najvažnije za dobivanje posla

Motivaciju i želju za zaposlenjem kao najvažniju, u najmanjoj mjeri ističu ispitanici iz Srbije a najviše oni iz Hrvatske i Makedonije. Ispitanici iz Makedonije u većoj mjeri nego ostali za dobivanje posla presudnim smatraju radno iskustvo, dok ispitanici iz Srbije u većoj mjeri nego ostali ističu dobre kontakte i poznanstva, sreću i stranačku pripadnost.

Što je po vama najvažnije za dobivanje posla

Žene

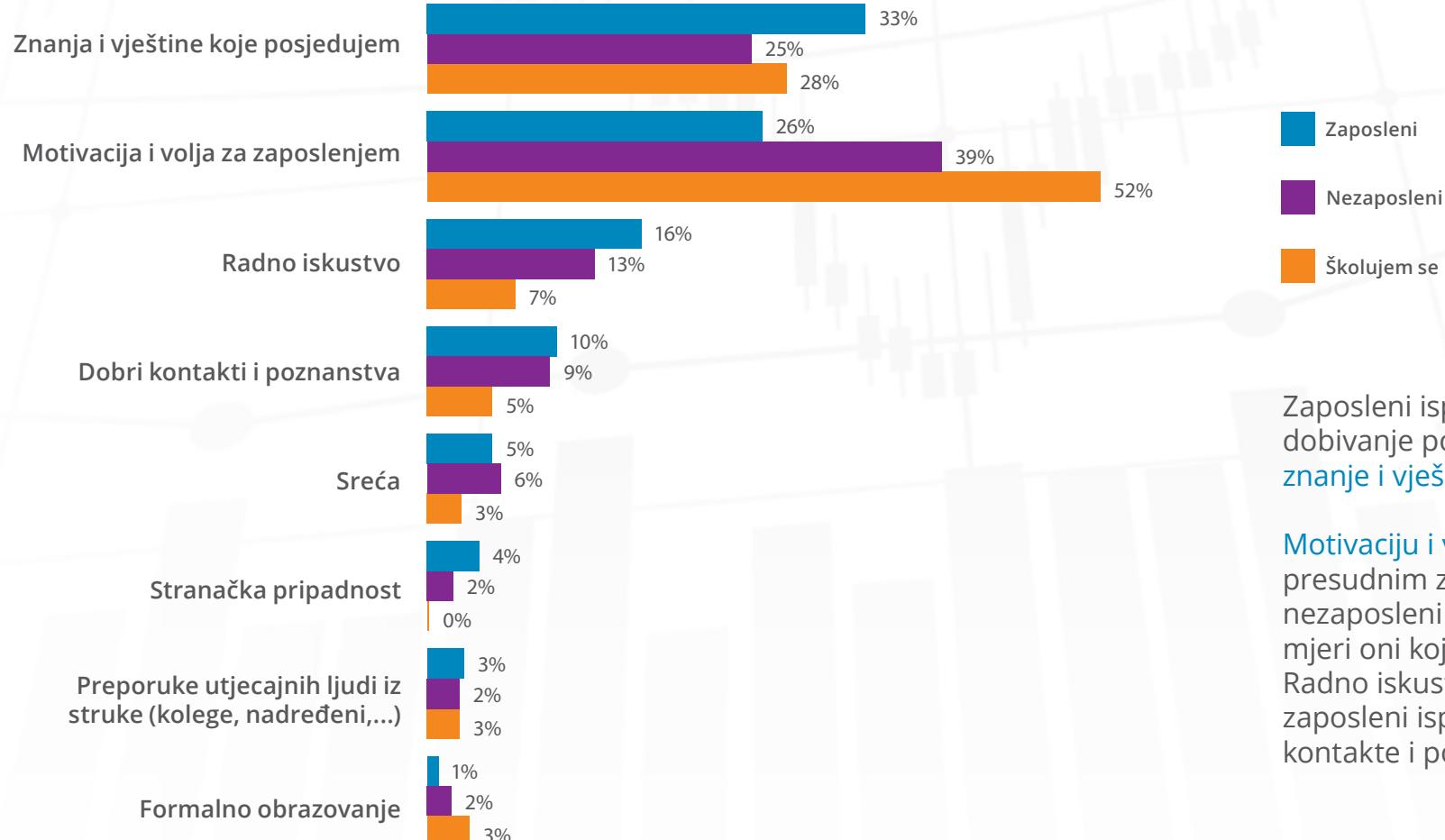
Muškarci

Da su **znanja i vještine** najbitnije za dobivanje posla smatra 32% muškaraca. Žene pak smatraju da je najbitnija **motivacija i volja za zaposlenjem** 38%.

U većoj mjeri nego žene, muškarci navode i radno iskustvo te sreću.

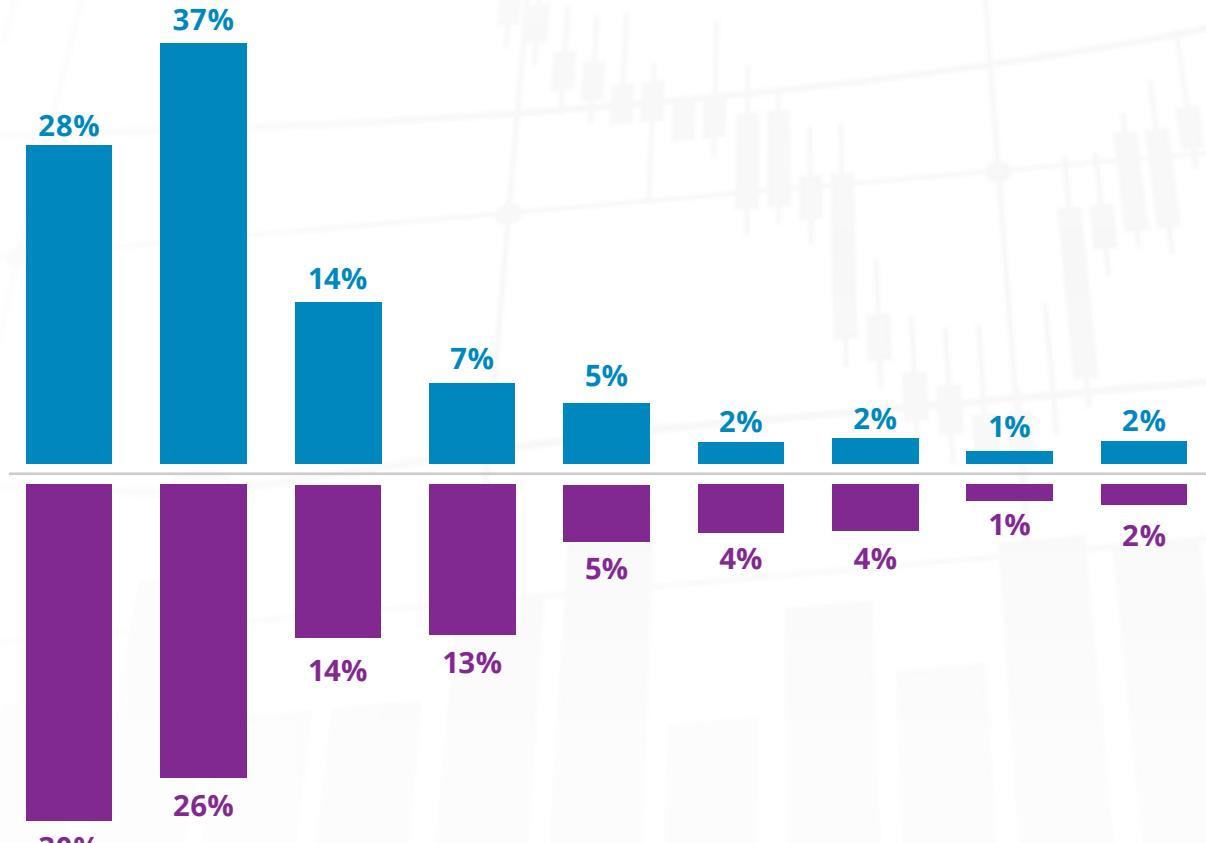
Što je po vama najvažnije za dobivanje posla

Zaposleni ispitanici smatraju da je za dobivanje posla prvenstveno potrebno **znanje i vještine** – 33%.

Motivaciju i volju za zaposlenjem presudnim za dobivanje posla smatraju nezaposleni ispitanici (39%) i u najvećoj mjeri oni koji se još školuju (52%). Radno iskustvo važnijim smatraju zaposleni ispitanici, baš kao i dobre kontakte i poznanstva.

Što je po vama najvažnije za dobivanje posla

Ispitanici više i visoke stručne spreme kao najvažnije za dobivanje posla ističu **znanje i vještine**, dok ispitanici srednje stručne spreme u većoj mjeri smatraju kako je za dobivanje posla važnija **motivacija i volja**.

Ispitanici više i visoke stručne spreme, u većoj mjeri od onih srednje stručne spreme smatraju kako su za dobivanje posla nužni dobri kontakti i poznanstva, preporuke utjecajnih ljudi, ali i stranačka pripadnost.

SSS

VŠS/VSS

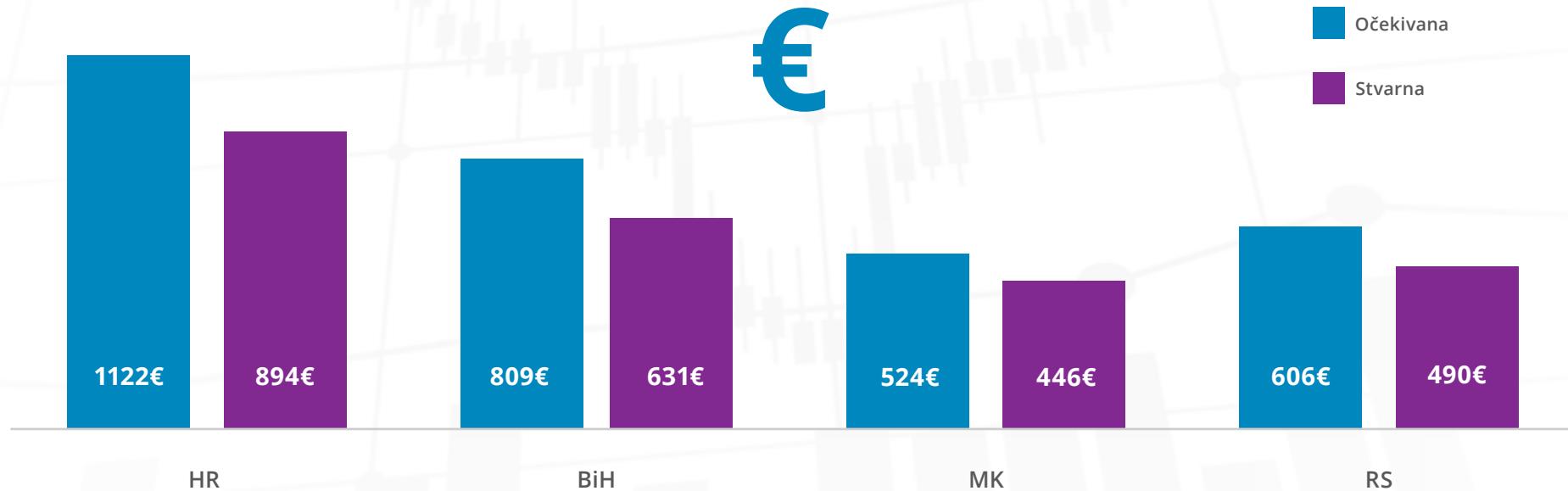
Prosjek regije: **765 eura**

24% više od prosječne plaće koju imaju

Za koju plaću u eurima
biste pristali raditi
kod poželjnog poslodavca?

Za koju plaću u eurima biste pristali raditi kod poželjnog poslodavca?

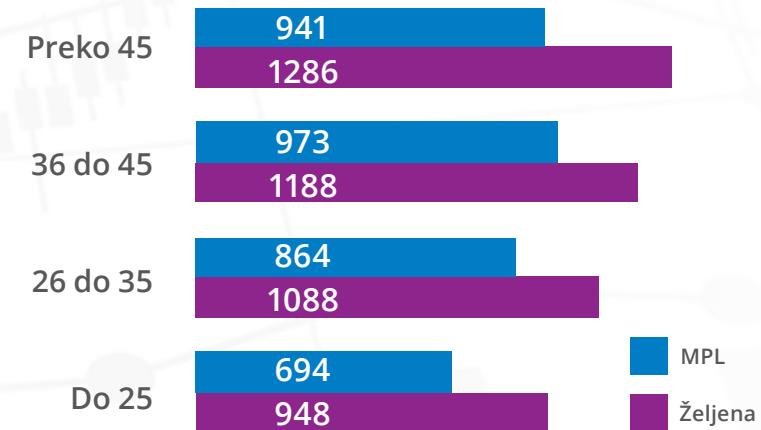
U prosjeku, ispitanici u Hrvatskoj imaju najviša očekivanja, preko 1100 eura u prosjeku, ali imaju i najvišu prosječnu plaću. Tako je željena plaća u Hrvatskoj **26% viša od stvarne prosječne plaće**.

Sa druge strane najniža očekivanja su u Makedoniji, 524 eura, što je 17% više od onoga što je prosječna plaća u Makedoniji. Ispitanici iz Srbije bi kod poželjnog poslodavca radili za 606 eura, dok im je prosječna plaća 490, a oni iz Bosne i Hercegovine za 809, za razliku od 631 euro prosječne plaće.

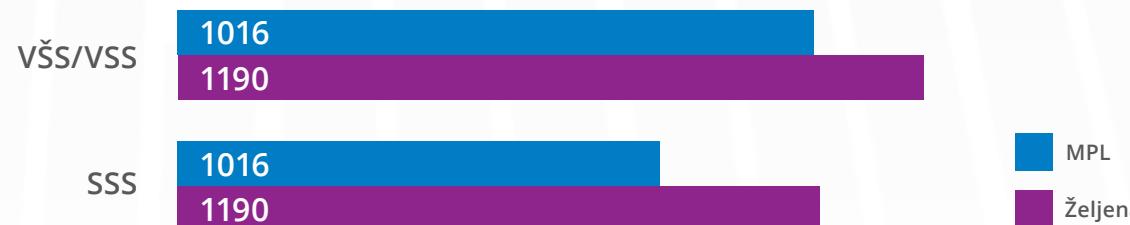
Za koju plaću u eurima biste pristali raditi kod poželjnog poslodavca?

Muškarci žele 166 eura veću plaću nego žene, odnosno **16% više**, što odgovara i realnom stanju gdje žene imaju u prosjeku 15% niže plaće.

Gledano po godinama starosti, najmlađi su najnižih očekivanja, što je i logično jer su među njima početnici, dok su najstariji nešto zahtjevniji, očekujući 1286 eura u prosjeku.

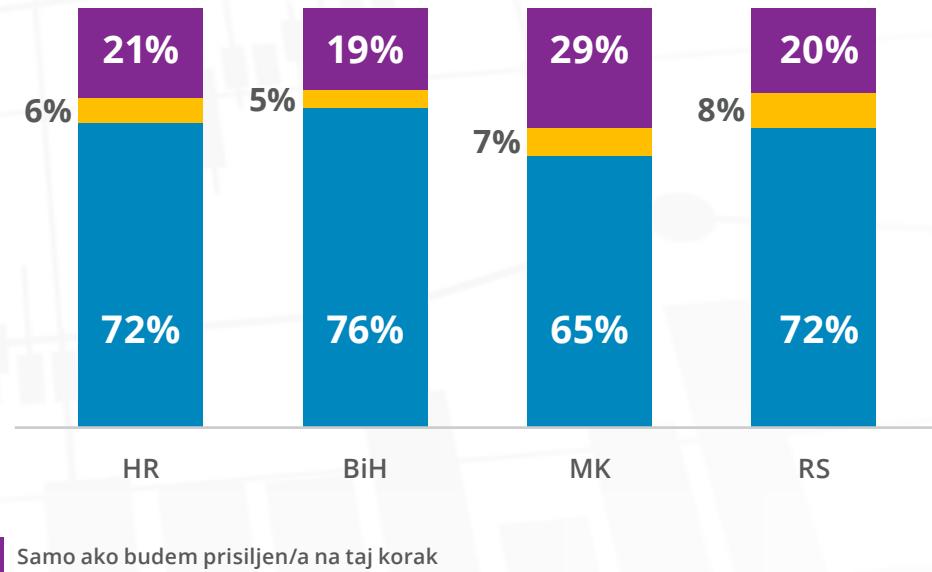
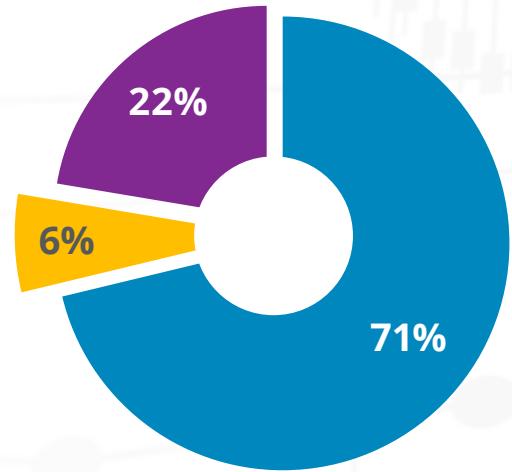
Više i visoko obrazovani ispitanici žele u prosjeku 1.190 eura plaću, što je 16% više nego ispitanici srednje stručne spreme.

ZAPOSLENI

 REGIONALNI
SAJAM POSLOVA

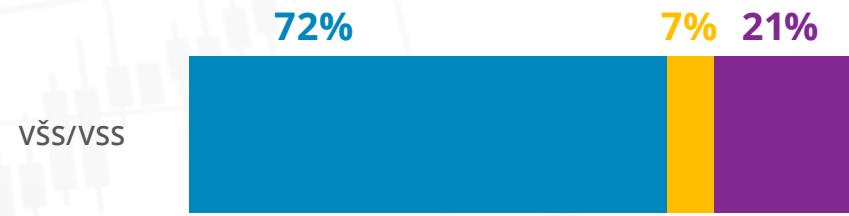
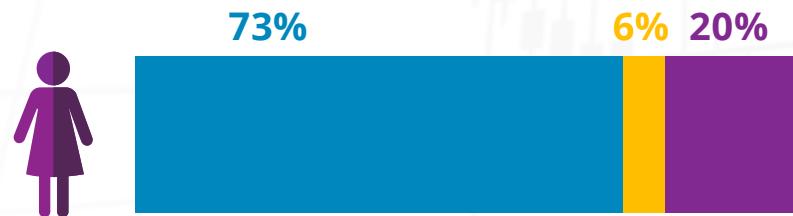
Planirate li promjenu posla u idućih godinu dana?

U idućih godinu dana **promjenu posla** planira **71%** ispitanika. Petina ispitanika (22%) posao će mijenjati samo ako budu prisiljeni, dok 6% ispitanika ne namjerava mijenjati posao.

Posao u najvećoj mjeri žele mijenjati ispitanici iz Bosne i Hercegovine (76%), a najmanje iz Makedonije (65%). Ispitanici iz Makedonije posao će mijenjati samo ako na to budu prisiljeni, u većoj mjeri nego ispitanici ostalih zemalja. Tri od četiri ispitanika (72%) iz Hrvatske planira promijeniti posao u idućih godinu dana.

Planirate li promjenu posla u idućih godinu dana?

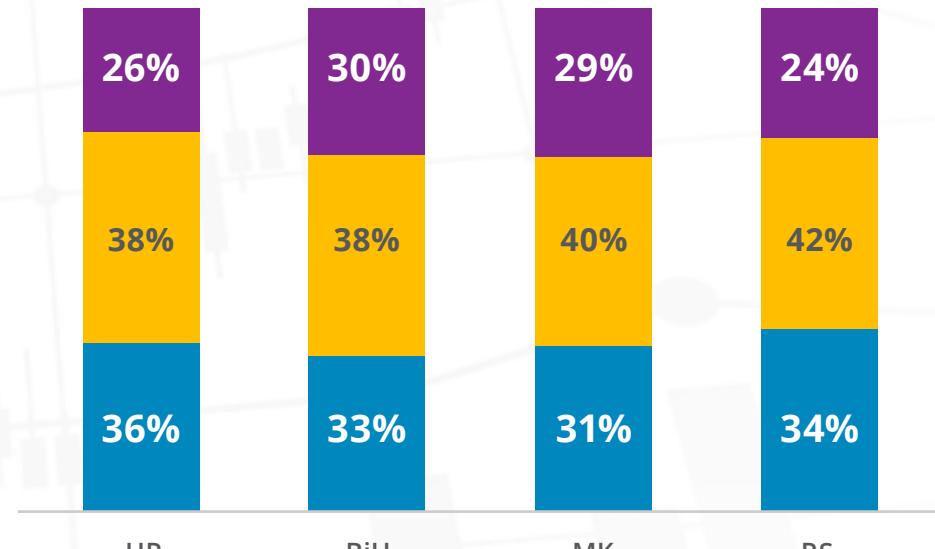
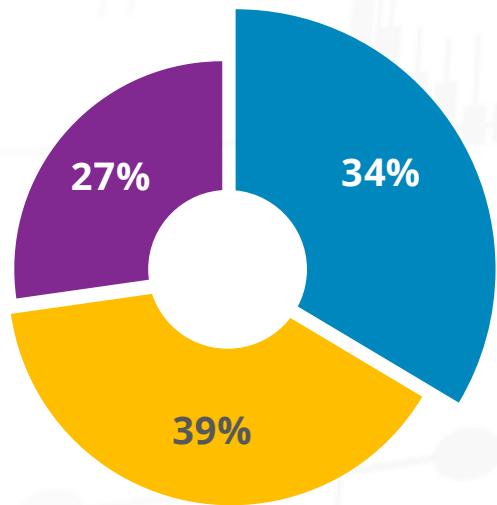

 Da   Ne   Samo ako budem prisiljen/a na taj korak

Žene su u prosjeku nešto spremnije na promjenu posla od muškaraca; njih 73% planira promjenu posla u idućih godinu dana, naprema 70% muškaraca.

Nema većih razlika po obrazovanju u spremnosti na promjenu posla: posao bi mijenjalo 72% ispitanika više i visoke te 73% ispitanika srednje stručne spreme.

Bojite li se da bi mogli ostati bez posla?

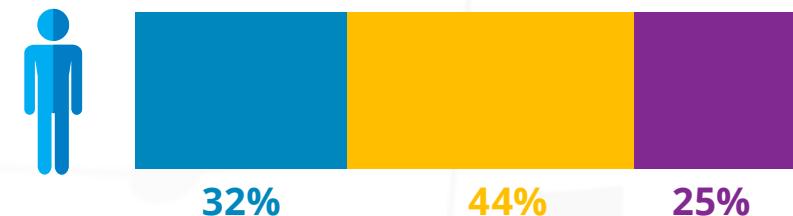
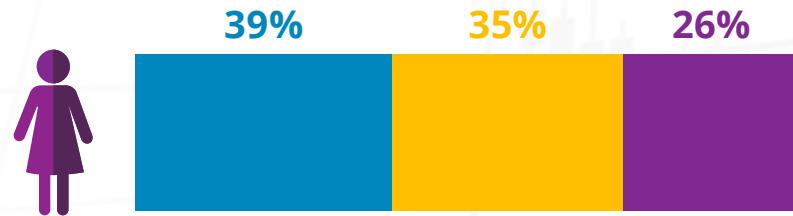

■ Da ■ Ne ■ Ne razmišljaj o tome

Trećina ispitanika (34%) boji se da bi mogli **ostati bez posla** uslijed krize izazvane pandemijom. Ipak, najveći postotak ispitanika (39%) ne boji se gubitka posla, a nešto više od četvrtine (27%) odlučilo je ne razmišljati o tome.

Gubitka posla uslijed krize izazvane pandemijom najviše se boje ispitanici iz Hrvatske (36%), a u najmanjoj mjeri ispitanici iz Makedonije (31%).

Bojite li se da bi mogli ostati bez posla?

 Da   Ne   Ne razmišljaj o tome

Gubitka posla uslijed krize izazvane pandemijom u Hrvatskoj se više boje žene (39%), nego muškarci (32%), međutim podjednako muškaraca (25%) i žena (26%) odlučilo je o tome ne razmišljati.

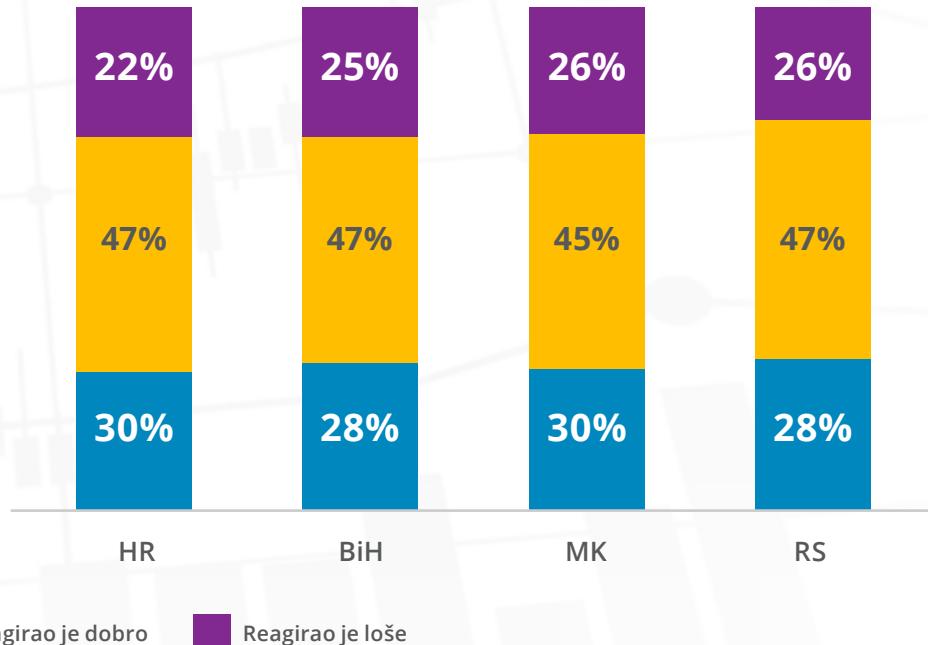
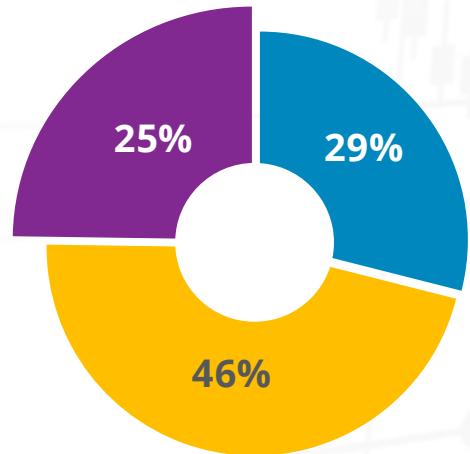
Nema većih razlika po obrazovanju u tome koliko se boje gubitka posla uslijed krize izazvane pandemijom.

REAKCIJA POSLODAVACA NA PANDEMIJU

Prema mišljenju zaposlenika,
poslodavci su generalno
dobro odreagirali na pandemiju

Je li vaš poslodavac reagirao na adekvatan način na izbjijanje pandemije?

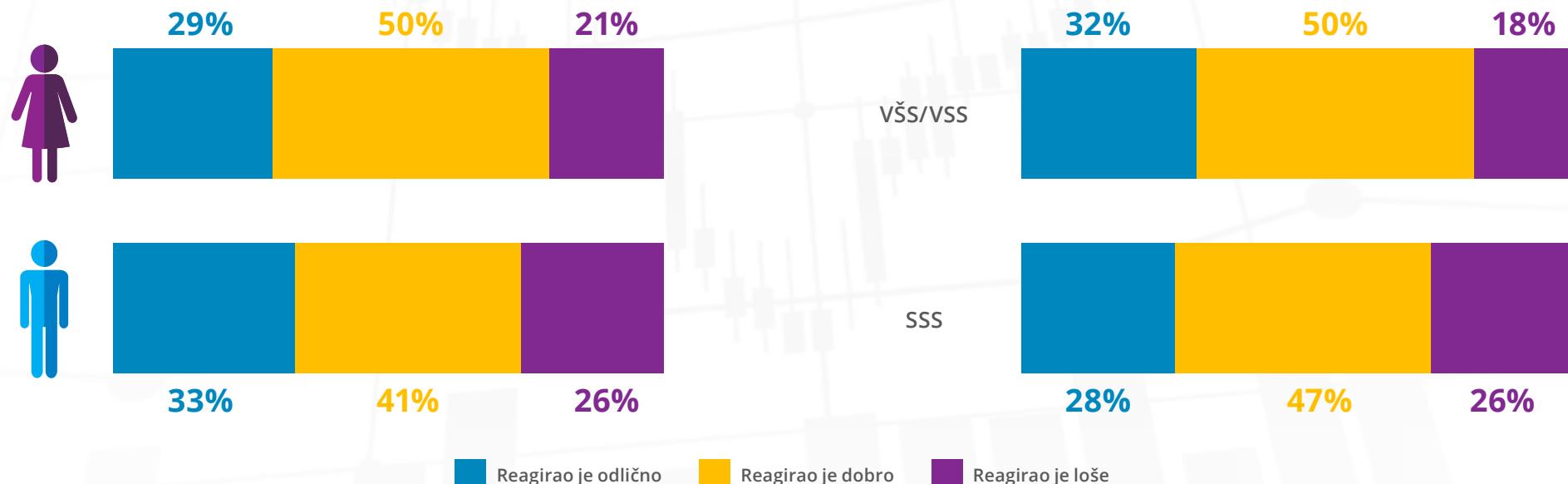
Poslodavci su se uglavnom snašli u epidemiji. Čak tri četvrtine – 75% ispitanika smatra da se njihov **poslodavac dobro ili čak odlično snašao** u epidemiji.

Svega četvrtina ispitanika (25%) smatra kako je poslodavac loše odreagirao te nije pokazao dovoljnu brigu za zaposlenike.

Gledano po zemljama regije **najbolje su se snašli poslodavci u Hrvatskoj**. Čak 30% ispitanika iz Hrvatske smatra kako se njihov poslodavac odlično snašao na izbjijanje pandemije te kako je pokazao da su mu zaposlenici na prvom mjestu. Sukladno tome, u Hrvatskoj je i najmanji broj ispitanika (22%) koji su izjavili kako se njihov poslodavca loše snašao u epidemiji te kako nije pokazao dovoljnu brigu za zaposlenike.

Prema mišljenju ispitanika, najlošije su se snašli poslodavci iz Makedonije te Srbije gdje je četvrtina ispitanika (26%) izjavilo kako su im se poslodavci u pandemiji snašli loše te da ne mare za svoje zaposlenike.

Je li vaš poslodavac reagirao na adekvatan način na izbjivanje pandemije?

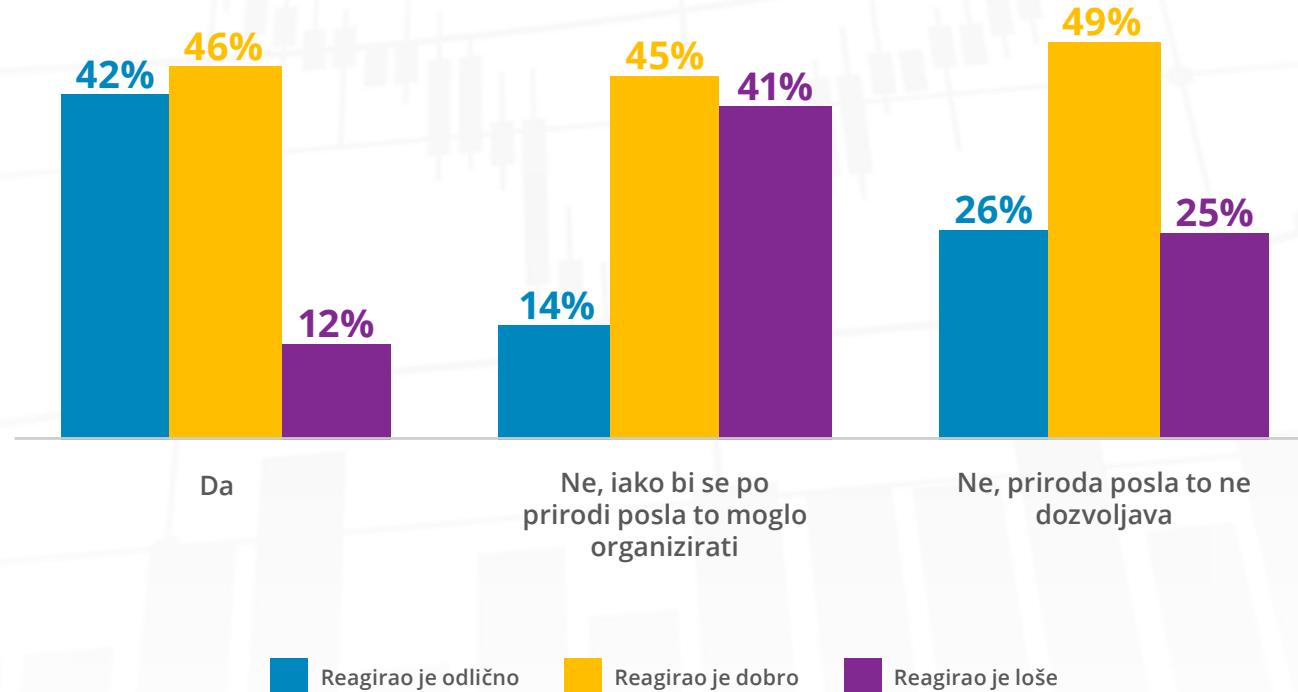

Više muškaraca nego žena napore poslodavaca u vrijeme izbjivanja pandemije ocijenilo je loše (26% muškaraca naprema 21% žena), međutim, s druge strane, više muškaraca (33%) nego žena (29%) napore poslodavaca ocijenilo je i odlično.

Ispitanici više i visoke stručne spreme ocijenilo je reakciju poslodavaca na izbjivanje pandemije značajno bolje nego što su to učinili ispitanici srednje stručne spreme.

Treba uzeti u obzir i da su ispitanici više i visoke stručne spreme češće u mogućnosti raditi od kuće, nego ispitanici srednje stručne spreme, koji često takve uvijete nemaju, te također da je sektor koji je najviše pogodjen ovom pandemijom Turizam gdje rade najčešće upravo ispitanici srednje stručne spreme.

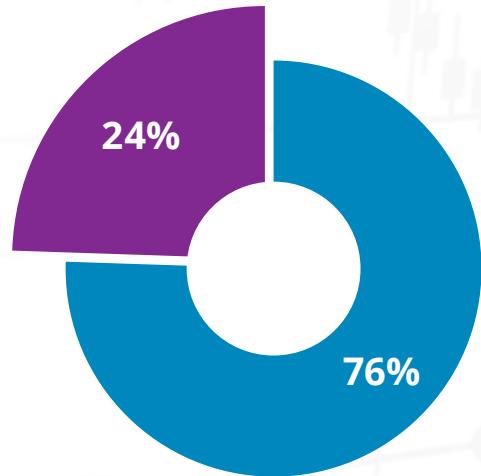
Je li vaš poslodavac reagirao na adekvatan način na izbjijanje pandemije?

Snalaženje poslodavca u vrijeme pandemije bolje su ocijenili ispitanici kojima je (bio) omogućen rad od doma. Tek 12% ispitanika koji rade od doma su ocijenili loše svog poslodavca, dok ih je čak 42% ocijenilo odlično.

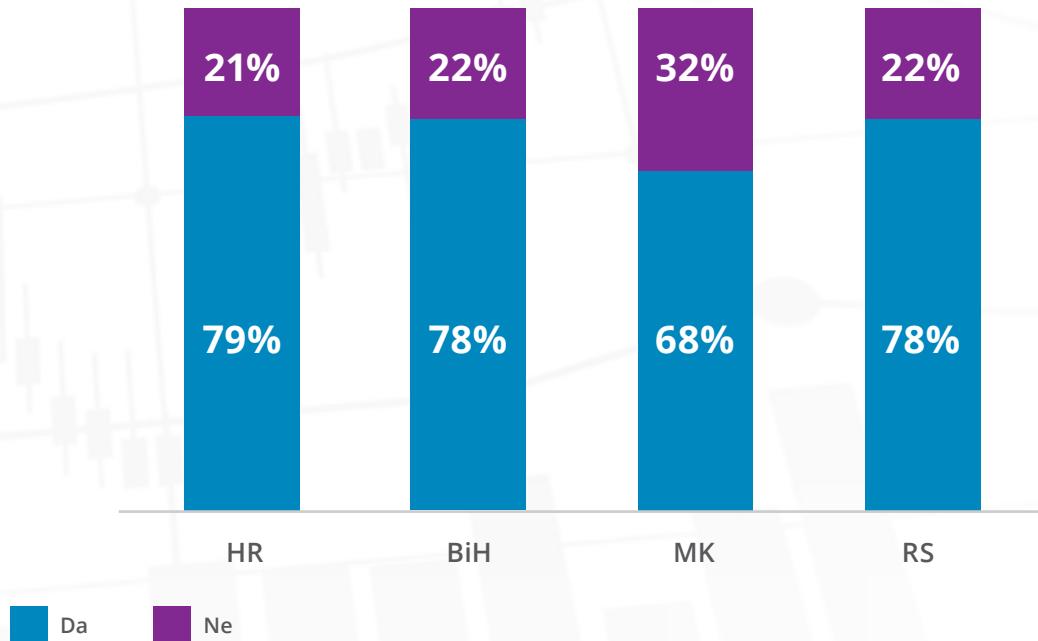
Najgore su poslodavca ocijenili ispitanici kojima priroda posla omogućuje da rade od doma, ali im to poslodavac nije dozvolio, njih gotovo polovica (41%) ocijenilo je poslodavca loše.

Je li vam je poslodavac omogućio rad od kuće od izbjanja pandemije?

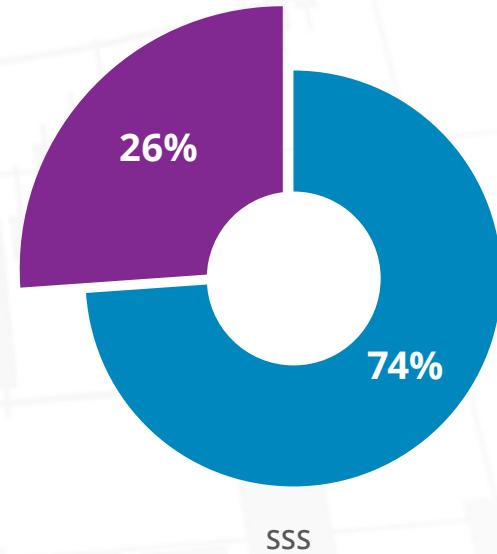
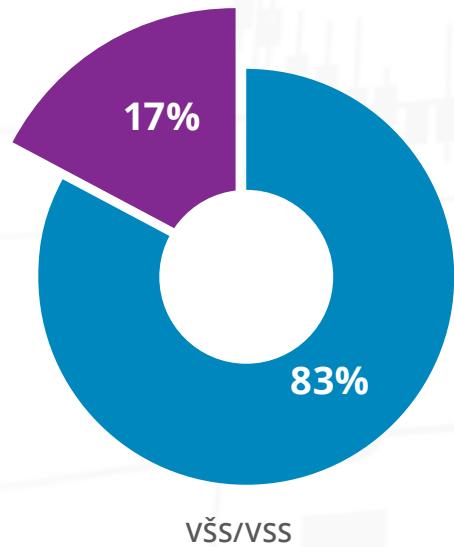
Više od trećine ispitanika (35%) u regiji radi od kuće od izbjanja pandemije.

Gledamo li samo one ispitanike kojima priroda posla omogućuje da rade od kuće, takvih koji su ostali raditi doma ima 76%. Četvrtini ispitanika (24%) poslodavac nije omogućio rad od kuće, iako je to mogao.

Od ispitanika kojima priroda posla omogućuje da rade od doma, najmanje ih je tu mogućnost imalo u Makedoniji (68%). U ostalim zemljama regije, podjednako je ispitanika radilo od kuće.

Je li vam je poslodavac omogućio rad od kuće od izbjanja pandemije?

Da

Ne, iako bi se po prirodi posla to moglo organizirati

Iako ispitanici sa srednjom stručnom spremom u većoj mjeri rade poslove koji se ne mogu raditi od kuće, gledajući samo one kojima je to moguće i dalje imaju u manjoj mjeri tu mogućnost od ispitanika s višom, odnosno visokom stručnom spremom.

Čak 83% ispitanika više i visoke stručne spreme od izbjanja pandemije imaju mogućnost rada od kuće (od onih kojima posao to dopušta), dok je među onima sa srednjom stručnom spremom takvih 74%.

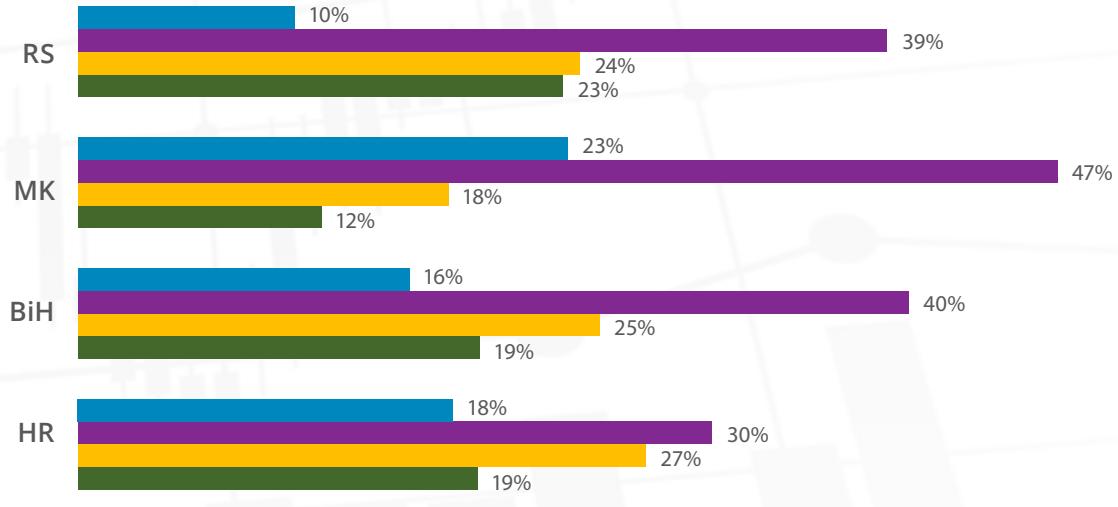
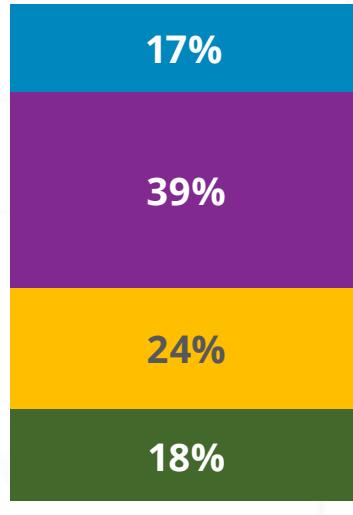

ŽELJENI TIP VLASNIŠTVA POSLODAVCA

Privatni poslodavci
su najpoželjniji

Najradije biste radili za tvrtku koja je:

Legend:
█ U domaćem privatnom vlasništvu   █ U stranom privatnom vlasništvu   █ U državnom vlasništvu   █ U vašem osobnom vlasništvu

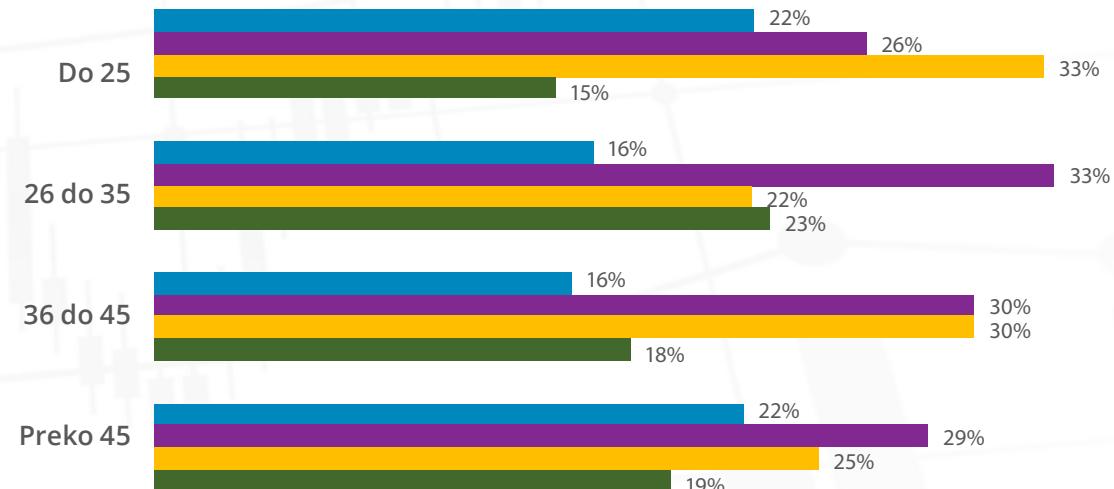
Više od polovice ispitanika, da može birati, radili bi za tvrtku u privatnom vlasništvu, i to u većoj mjeri za tvrtku u stranom privatnom vlasništvu (39%) nego u domaćem (17%).

U državnim tvrtkama radila bi četvrtina ispitanika (24%), a gotovo petina (18%) željela bi imati svoju vlastitu tvrtku.

Strano privatno vlasništvo je naročito popularno u Makedoniji, dok su ispitanici iz Hrvatske u mnogo manjoj mjeri skloni radu u stranim privatnim tvrtkama od kolega iz regije.

Tvrte u državnom vlasništvu u većoj mjeri odgovaraju ispitanicima iz Hrvatske.

Najradije biste radili za tvrtku koja je:

 U domaćem privatnom vlasništvu

 U stranom privatnom vlasništvu

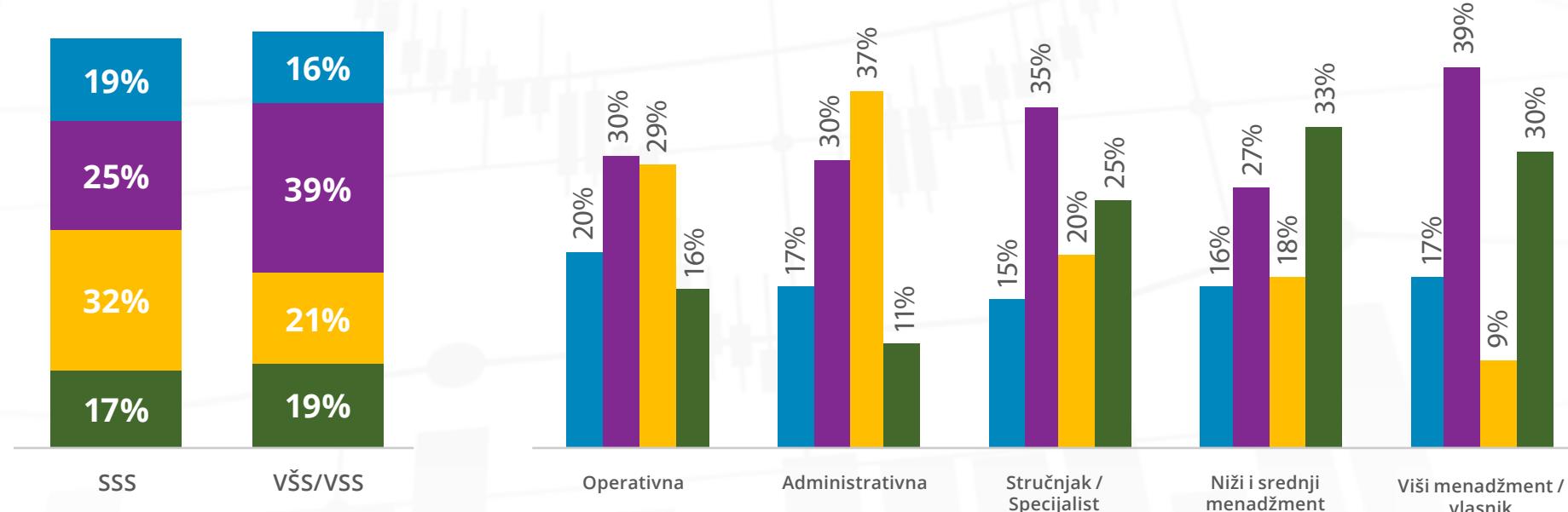
 U državnom vlasništvu

 U vašem osobnom vlasništvu

Žene bi u većoj mjeri od muškaraca radile u tvrtkama u državnom vlasništvu, dok bi muškarci u većoj mjeri od žena željeli osnovati svoju vlastitu tvrtku.

Mlađi ispitanici, do 25 godina u većoj bi mjeri nego stariji radili u državnim tvrtkama, a u manjoj bi mjeri osnivali svoje tvrtke.

Najradije biste radili za tvrtku koja je:

U domaćem privatnom vlasništvu

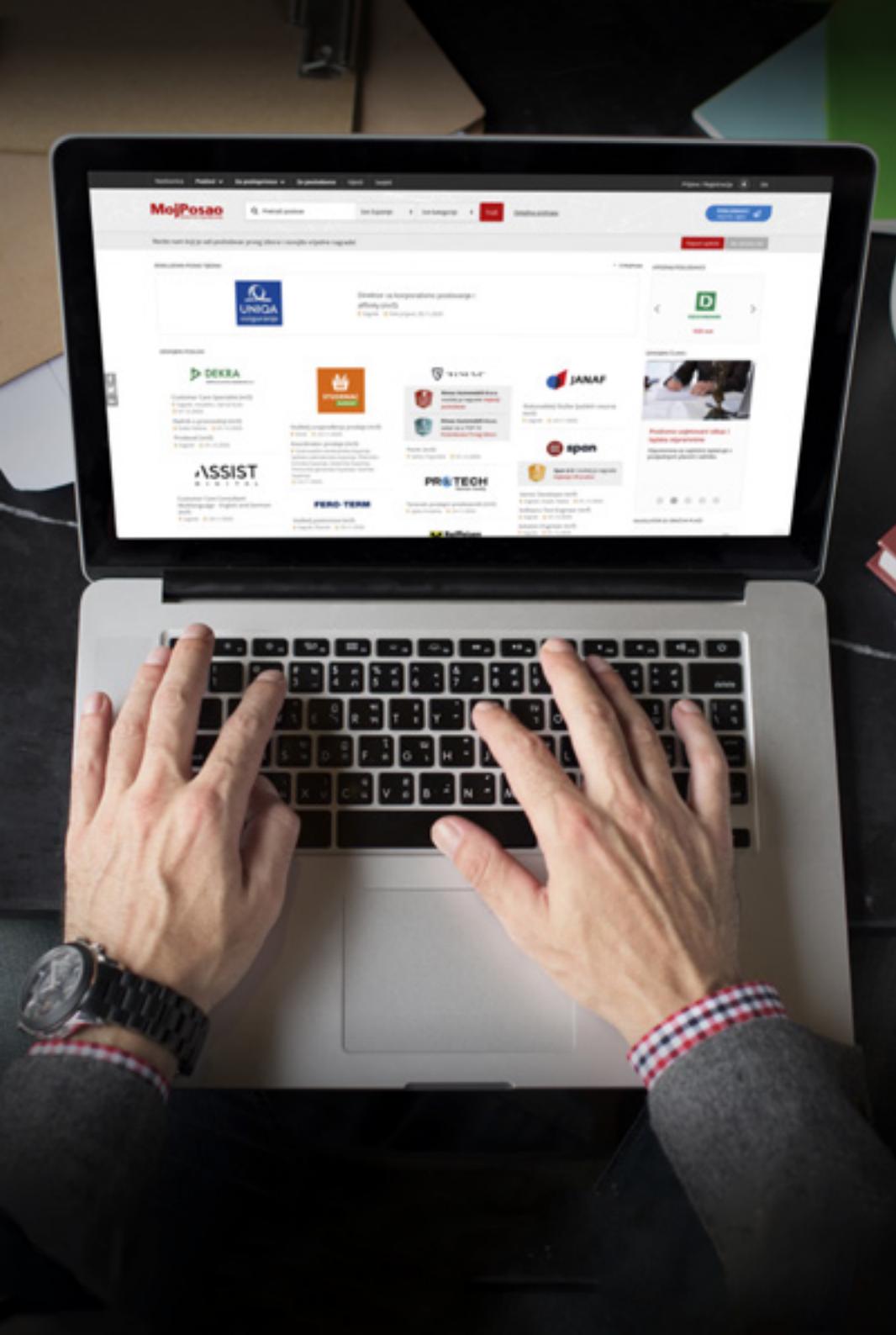
U stranom privatnom vlasništvu

U državnom vlasništvu

U vašem osobnom vlasništvu

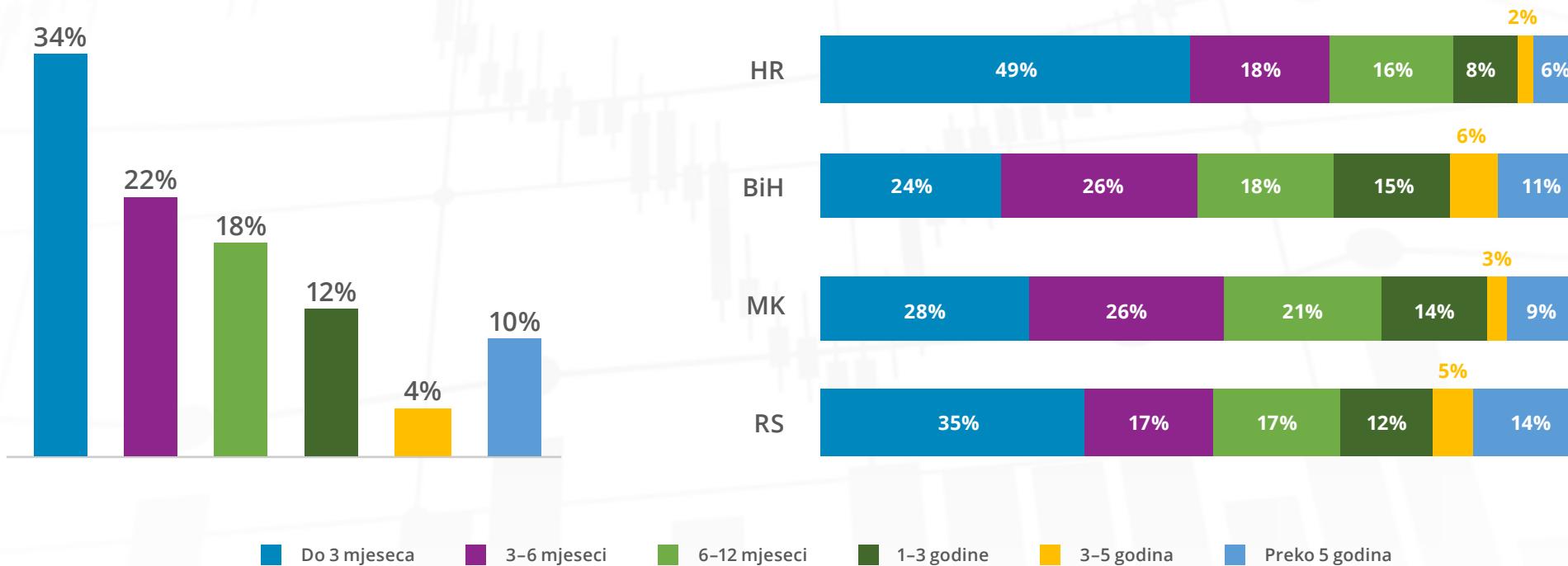
Ispitanici više i visoke stručne spreme u najvećoj bi mjeri radili u stranim privatnim tvrtkama, dok oni sa srednjom stručnom spremom preferiraju državne tvrtke.

S pozicijom u tvrtki se mijenja i preferencija zaposlenika o željenom tipu vlasništva: niže pozicionirani ispitanici preferiraju državnu službu u većoj mjeri nego oni na višim pozicijama, dok oni pak u većoj mjeri preferiraju strane privatne poslodavce, ali i mogućnost otvaranja vlastite tvrtke.

NEZAPOSLENI

Koliko dugo ste nezaposleni?

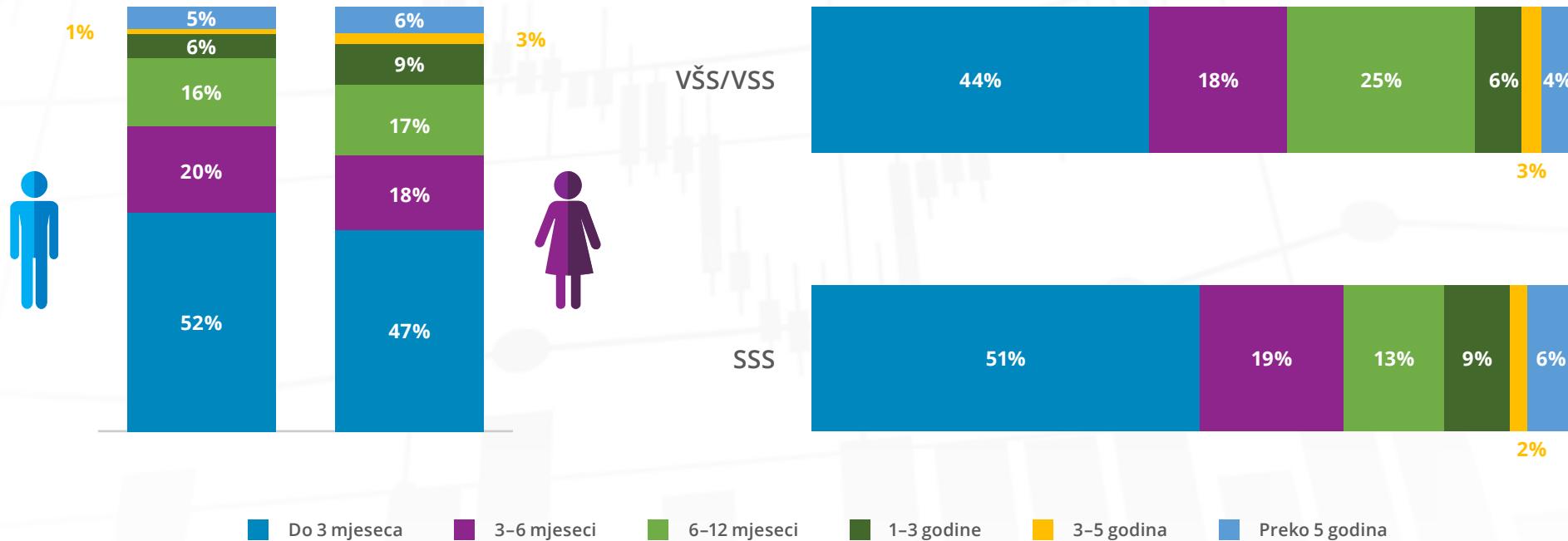
Trećina (34%) nezaposlenih ispitanika je još „svježe nezaposlena“, tj. još nije prošlo više od tri mjeseca od kako su u tom statusu.

Sa druge strane, 10% ispitanika duže od pet godina se vode kao nezaposleni.

U Srbiji i Bosni i Hercegovini je više onih kojima preko pet godina traje status nezaposlenosti.

Po rezultatima vidimo da nezaposleni do posla uvjerljivo najbrže dolaze u Hrvatskoj, tu je i najmanji postotak onih koji su nezaposleni više od pet godina.

Koliko dugo ste nezaposleni?

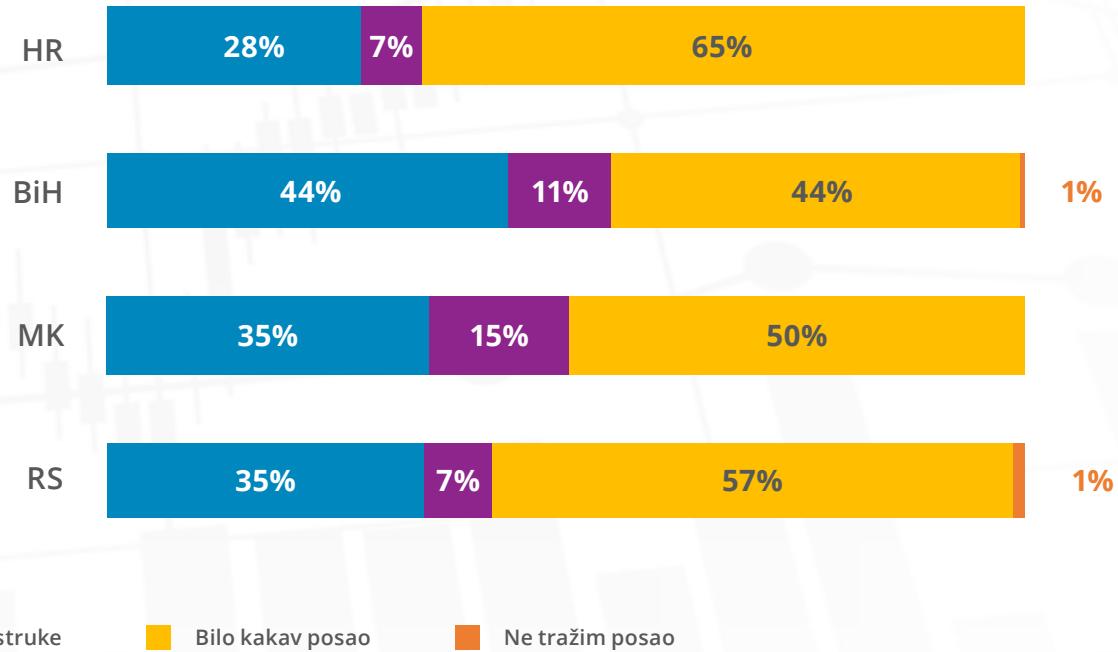
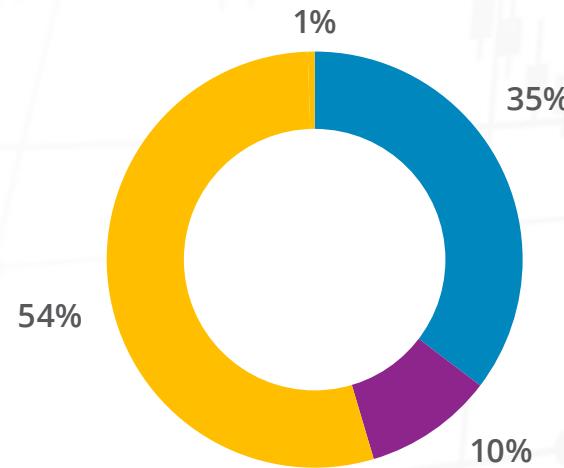

Nema većih razlika po spolu u trajanju nezaposlenosti ispitanika. Tek nešto više žena (18%) nego muškaraca (12%) nezaposleno je dulji period, više od godinu dana.

Nešto više ispitanika srednje stručne spreme (17%) nezaposleno je više od godinu dana, naprema 13% ispitanika više i visoke stručne spreme.

S druge strane, ispitanici sa srednjom stručnom spremom su nešto fleksibilniji te ih je više nezaposleno manje od tri mjeseca, dok je bez posla više od pola godine do godine dana, više onih sa višom i visokom stručnom spremom.

Kakav posao tražite?

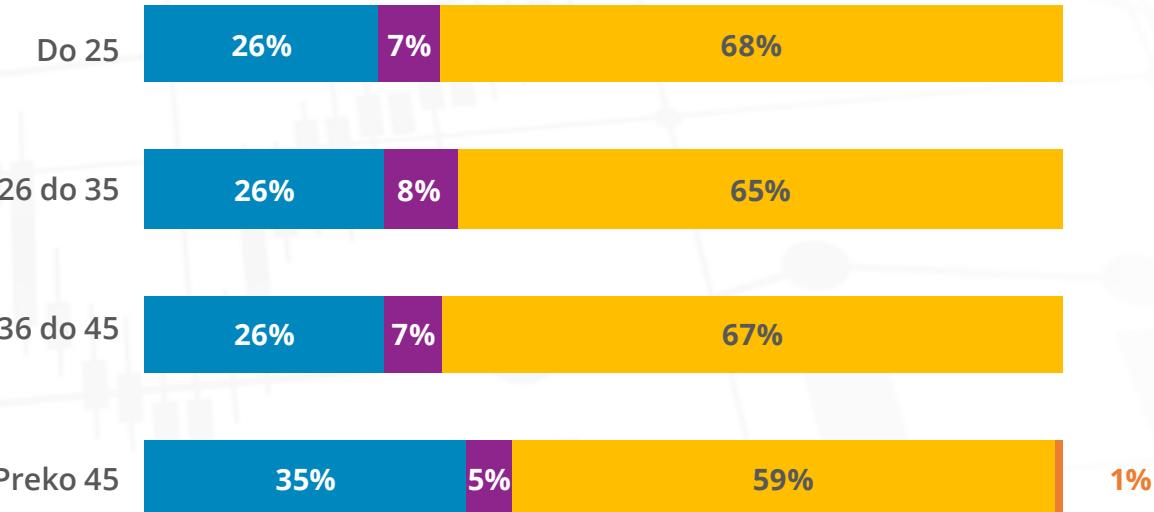
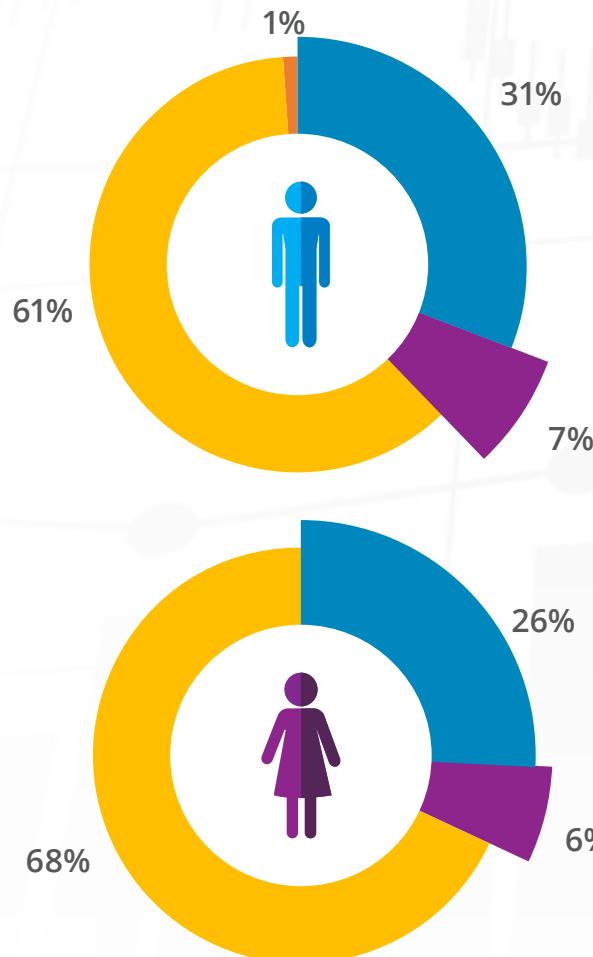

Većina nezaposlenih (54%) traži **bilo kakav posao**, dok ih nešto više od trećine (35%) traži posao u struci.

Manji dio nezaposlenih traži posao isključivo van struke.

Posao u struci u najvećoj mjeri traže nezaposleni iz Bosne i Hercegovine, a u najmanjoj ispitanci iz Hrvatske, oni pak u najvećoj mjeri traže **bilo kakav posao** (65%).

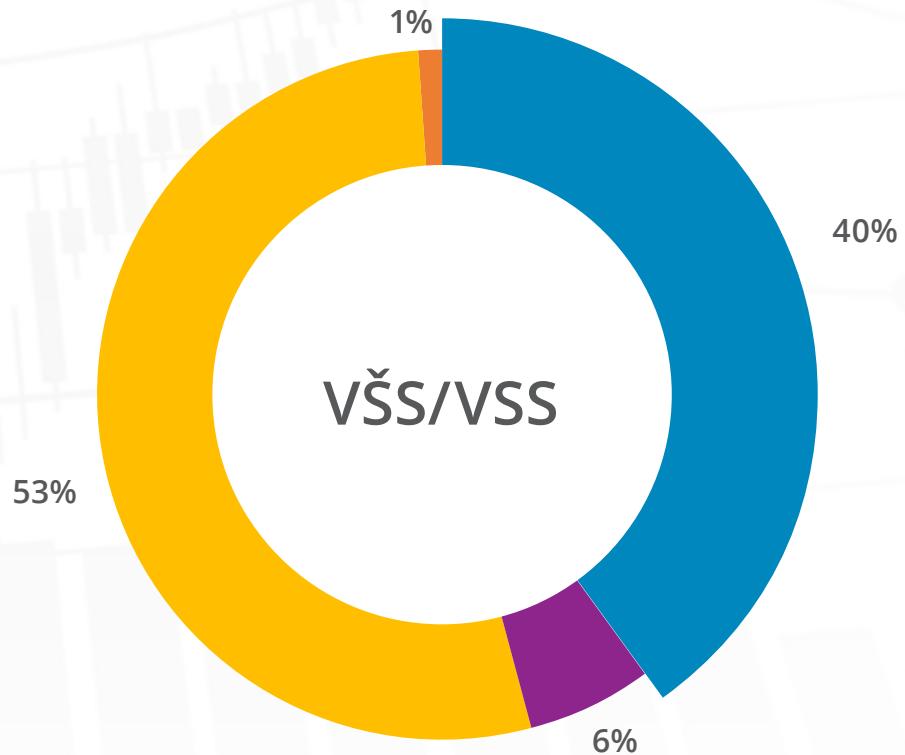
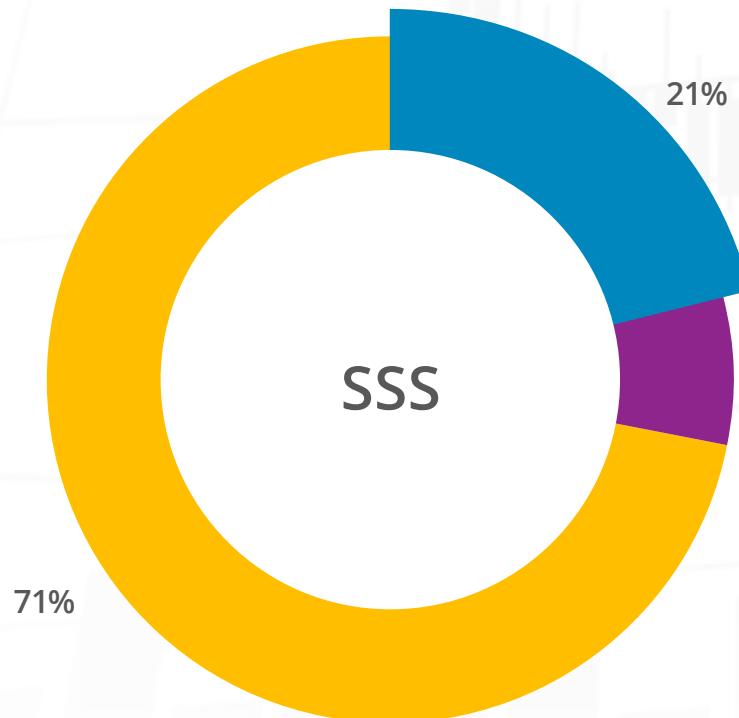
Kakav posao tražite?

Nezaposleni muškarci u Hrvatskoj u većoj mjeri nego žene traže posao u struci.

Ispitanici stariji od 45 godina u najvećoj mjeri inzistiraju na zapošljavanjem u struci, dok bi mlađi ispitanici u većoj mjeri pristali na bilo kakav posao.

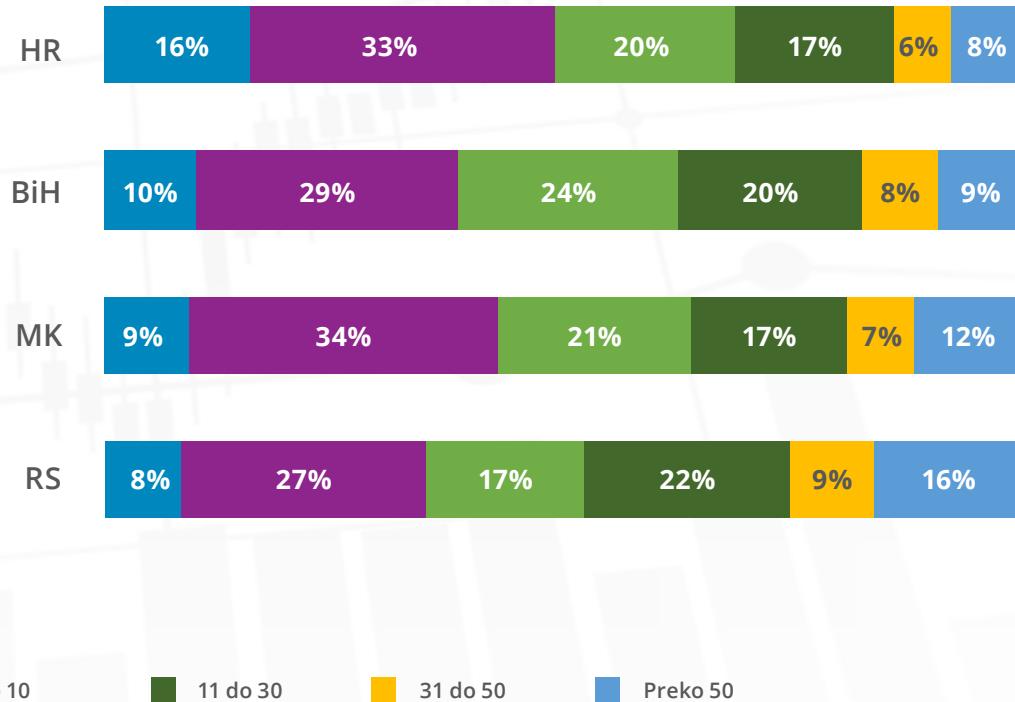
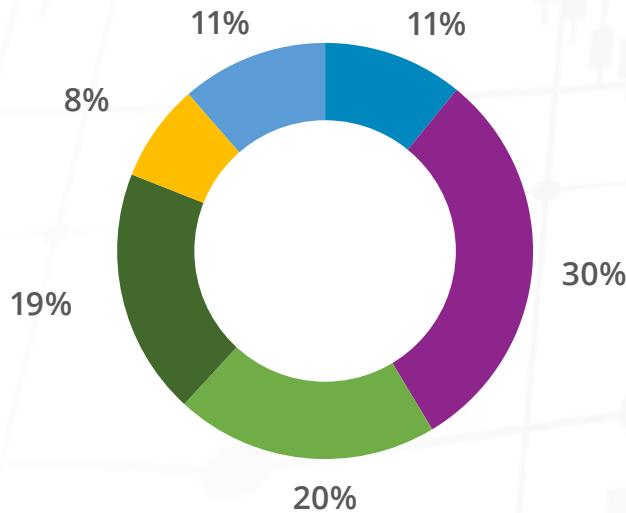
Kakav posao tražite?

■ Posao u struci   ■ Posao van struke   ■ Bilo kakav posao   ■ Ne tražim posao

Ispitanici više i visoke stručne spreme u značajno većoj mjeri traže posao u struci, što nije neobično, obzirom da su u školovanje uložili više vremena.

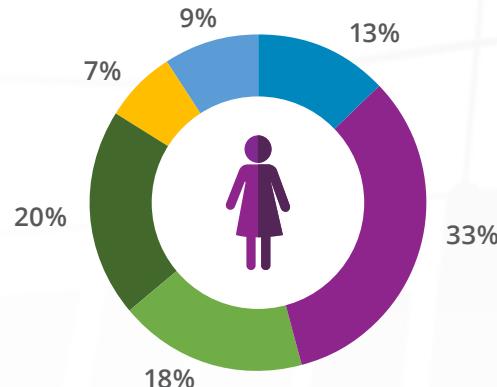
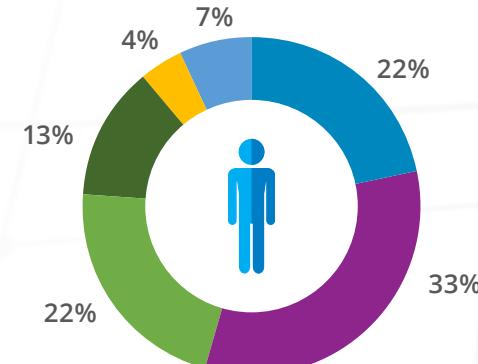
Od kada ste nezaposleni, na koliko natječaja za posao ste se prijavili?

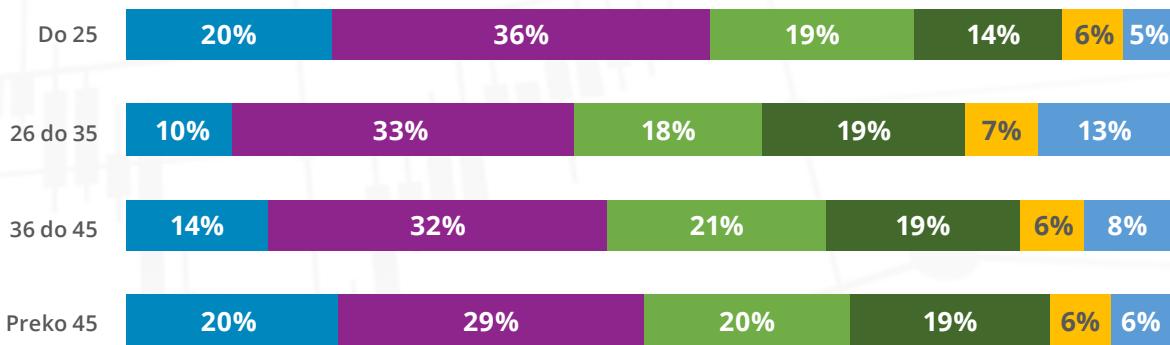
Najveći postotak ispitanika (30%) od kad su nezaposleni prijavili su se na [pet ili manje oglasa](#). 11% ispitanika se nije prijavila niti na jedan oglas od kad su nezaposleni.

Na oglase za posao u najmanjoj se mjeri prijavljuju ispitanici iz Hrvatske, dok su najaktivniji oni iz Srbije, gdje se čak 16% nezaposlenih ispitanika prijavilo na više od 50 oglasa za posao.

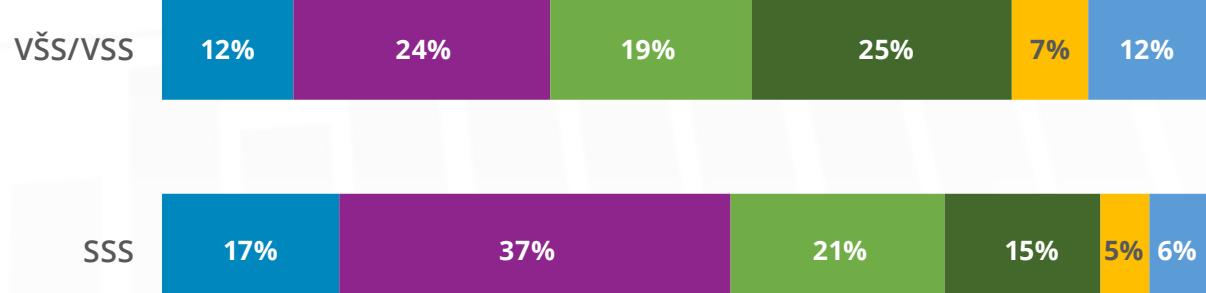
Od kada ste nezaposleni, na koliko natječaja za posao ste se prijavili?

Žene se u većoj mjeri prijavljuju na oglase nego muškarci. Svega 13% ih se nije prijavilo niti na jedan natječaj, dok je takvih među muškarcima čak 22%.

Na oglase se najviše prijavljuju ispitanici u dobi od 26 do 45 godina.

Ispitanici višeg i visokog obrazovanja aktivniji su u potrazi za poslom: čak 12% ih se prijavilo na više od 50 natječaja. Ispitanici srednjeg obrazovanja u većoj se mjeri nisu prijavili niti na jedan natječaj za posao.

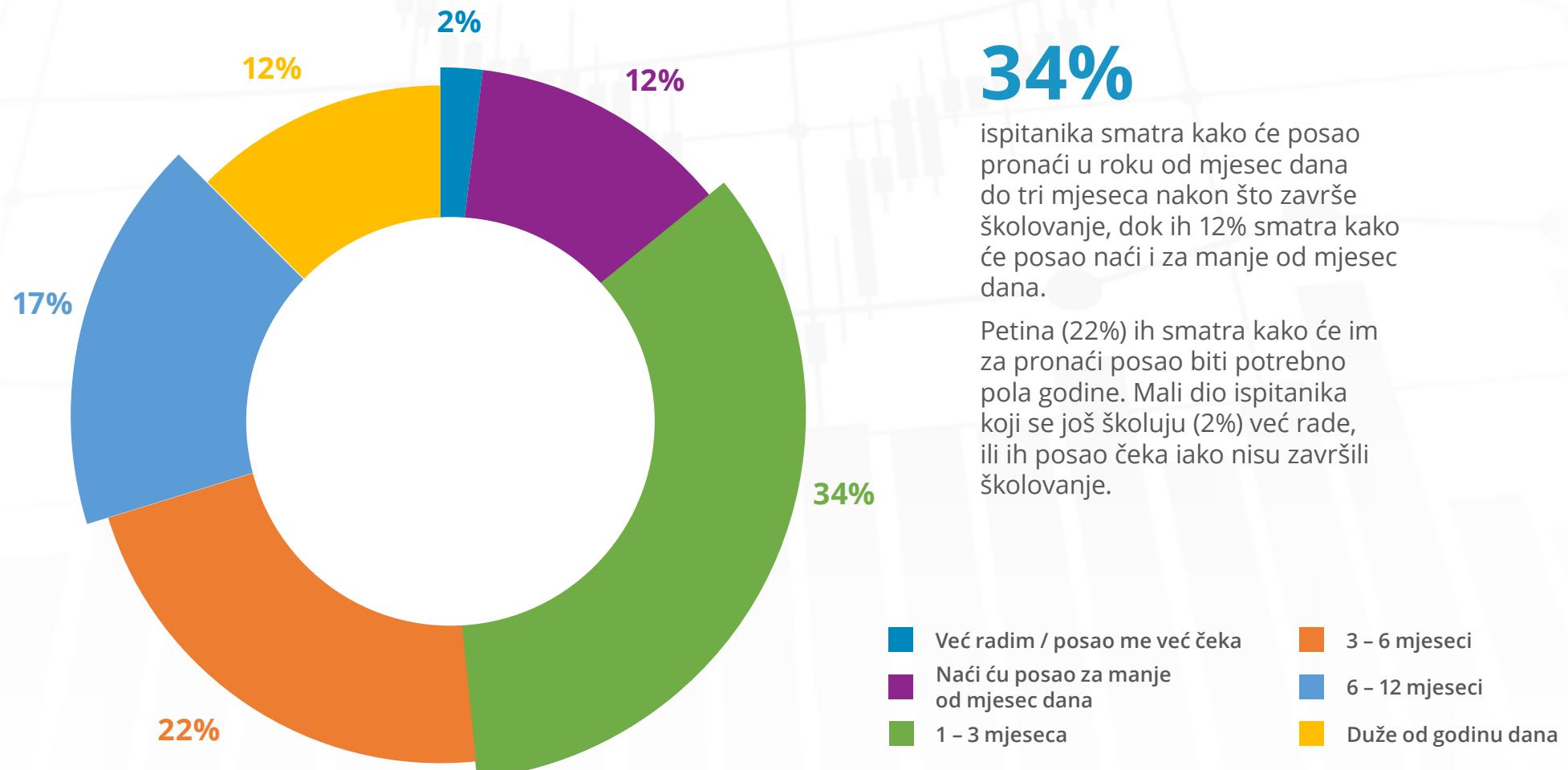

STUDENTI I UČENICI

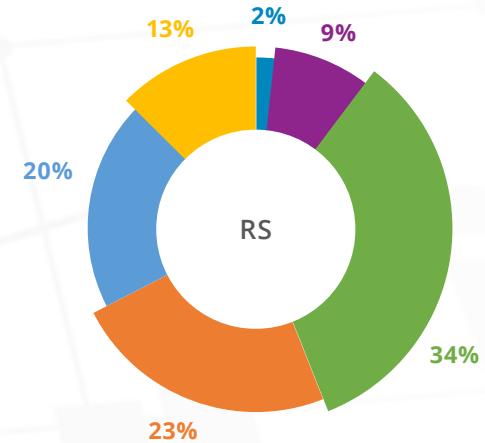
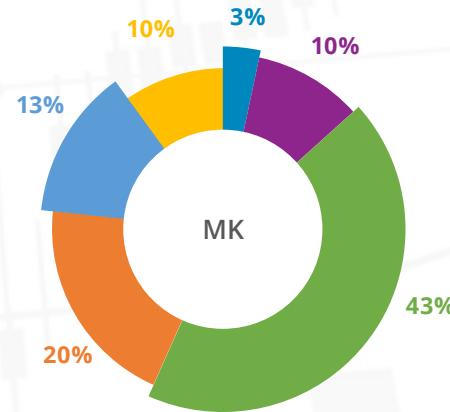
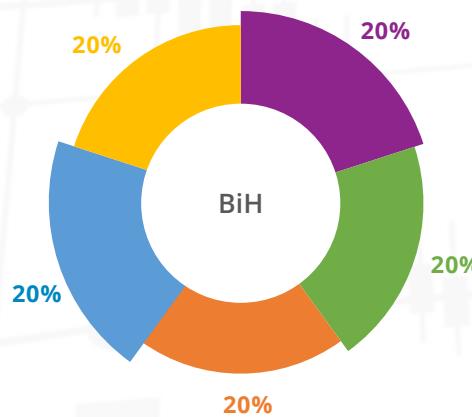
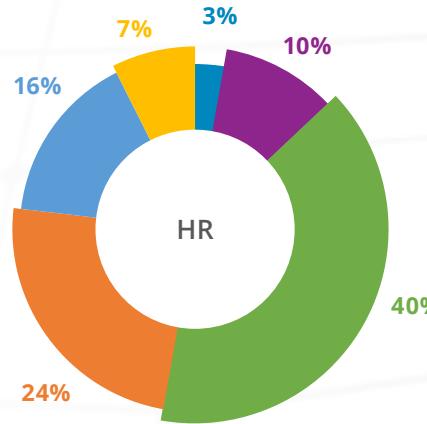

REGIONALNI
SAJAM POSLOVA

Koliko očekujete da će za vas trajati period traženja posla nakon završetka školovanja?

Koliko očekujete da će za vas trajati period traženja posla nakon završetka školovanja?

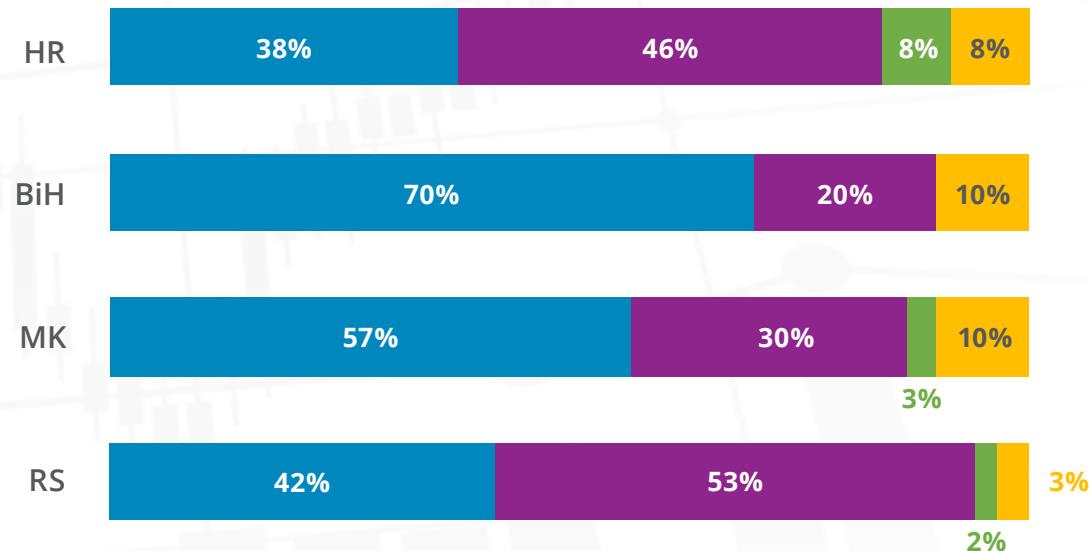
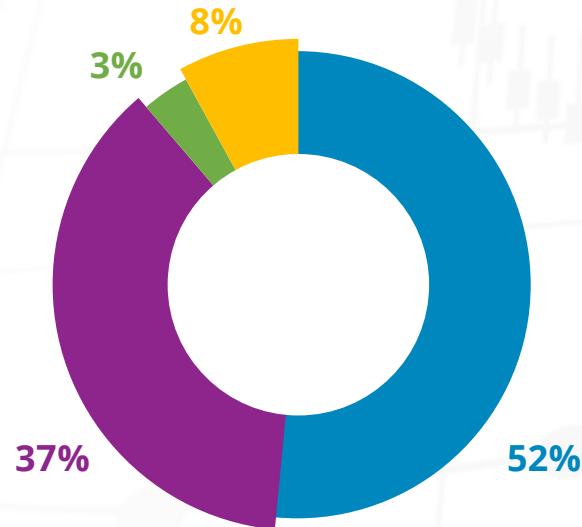

■ Već radim / posao me već čeka   ■ Naći će posao za manje od mjesec dana   ■ 1 - 3 mjeseca
■ 3 - 6 mjeseci   ■ 6 - 12 mjeseci   ■ Duže od godinu dana

Ispitanici iz Makedonije i Hrvatske najviše su uvjereni da će brzo pronaći posao po završetku školovanja, već u prva tri mjeseca.

Najmanje optimizma ima u Bosni gdje petina (20%) mladih smatra da će im za taj zadatok trebati duže od godinu dana.

Za koje oblike sticanja radnog iskustva prije stalnog zaposlenja ste zainteresirani?

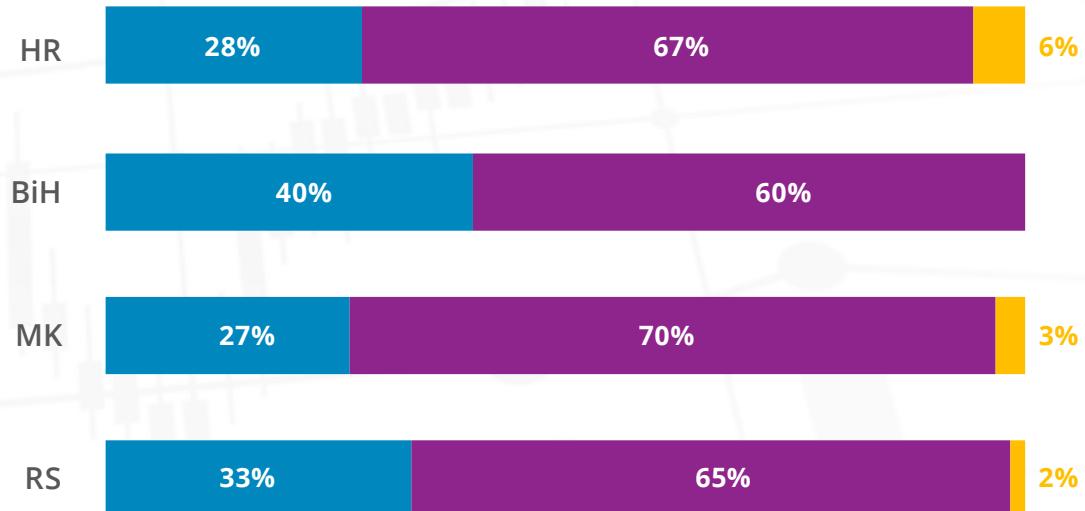
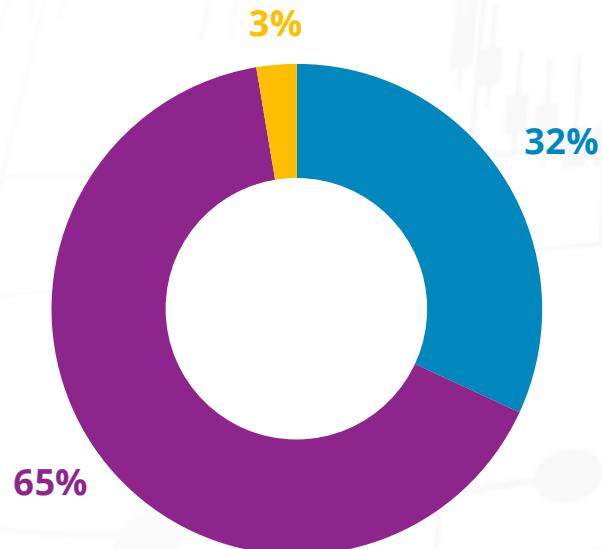

Za mlade, još uvijek na školovanju, honorarni rad je najbolji način da se stekne radno iskustvo, s obzirom da ovu opciju navodi čak 52% ispitanika. Na drugom mjestu po preferencijama su prakse sa 37%.

Svega 8% ispitanika nije zainteresirano za stjecanje radnog iskustva prije stalnog zaposlenja.

Honorarni rad najpopularniji je oblik sticanja radnog iskustva u Makedoniji i Bosni i Hercegovini, dok se mlađi iz Srbije i Hrvatske više fokusiraju na prakse.

Imate li jasnu predodžbu o budućem zanimanju kojim se želite baviti?

 Da, točno znam šta želim raditi

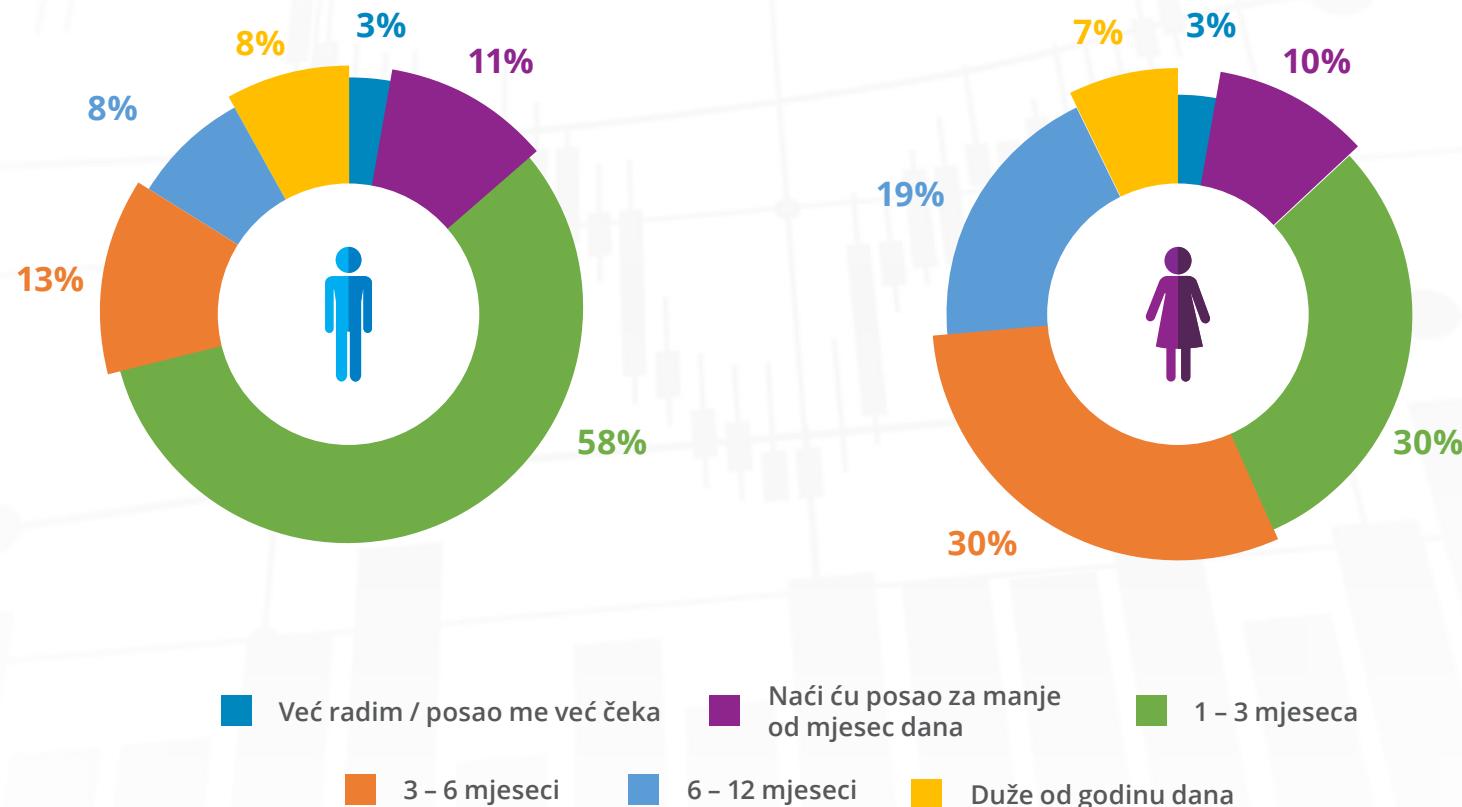
 Imam neke ideje, ali nisam 100% siguran/a

 Ne znam još čime se želim baviti

Ohrabruje činjenica da samo 3% mladih ispitanika još uvijek nema jasnu predodžbu čime žele da se bave nakon školovanja. Trećina ispitanika (32%) točno znaju što žele raditi nakon što završe školovanje. Većina (65%) ipak ima neku predodžbu, ali nisu sto posto sigurni što žele raditi.

Najviše ispitanika iz Bosne i Hercegovine te Srbije zna točno čime se želi baviti nakon završetka školovanja. U Hrvatskoj je najviše onih koji još nemaju odgovor na to pitanje.

Ispitanici koji se još školuju prema spolu

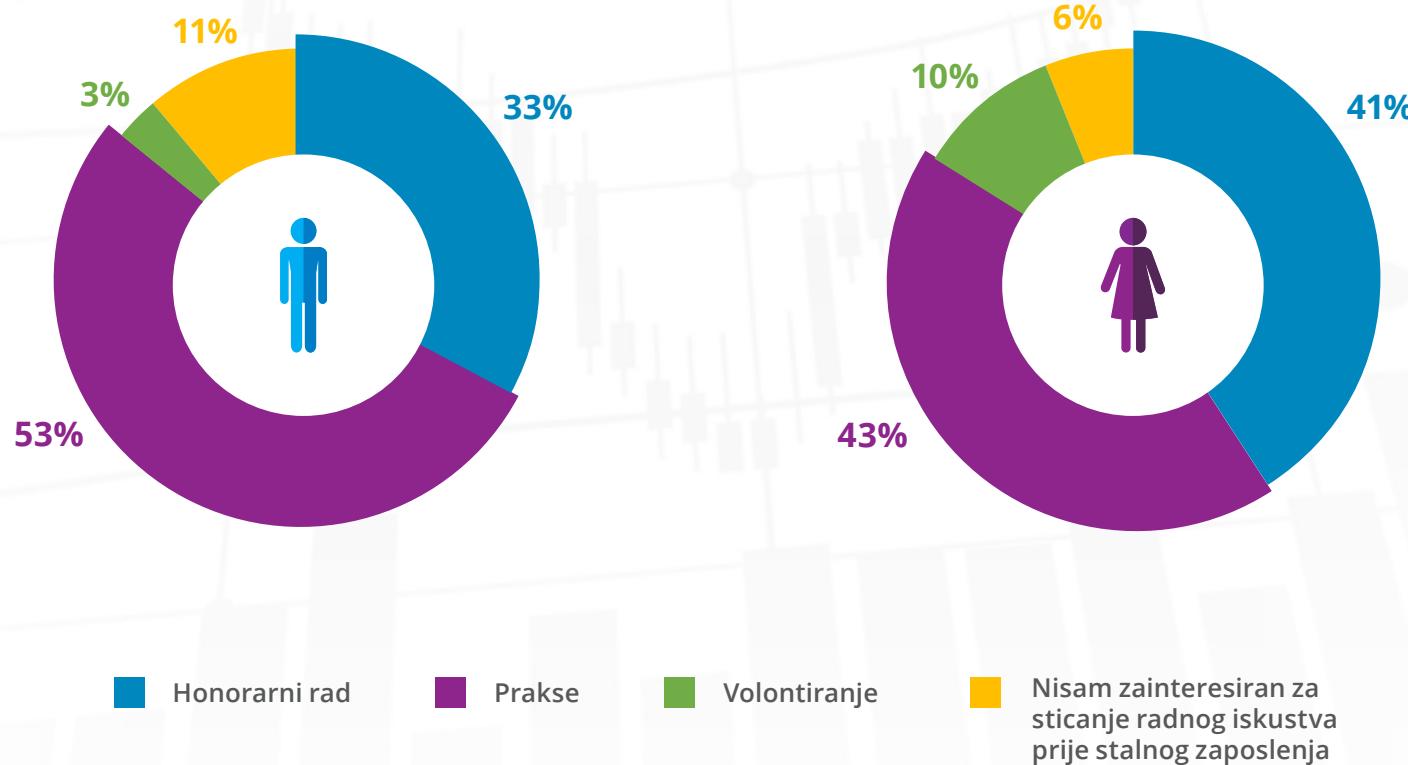

Koliko očekujete da će za vas trajati period traženja posla nakon završetka školovanja?

Muškarci su uvjereniji u brzi pronađak posla nakon školovanja od žena.

U prva tri mjeseca čak 71% muškaraca je uvjерeno da će pronaći posao, dok isto smatra manjih 43% žena.

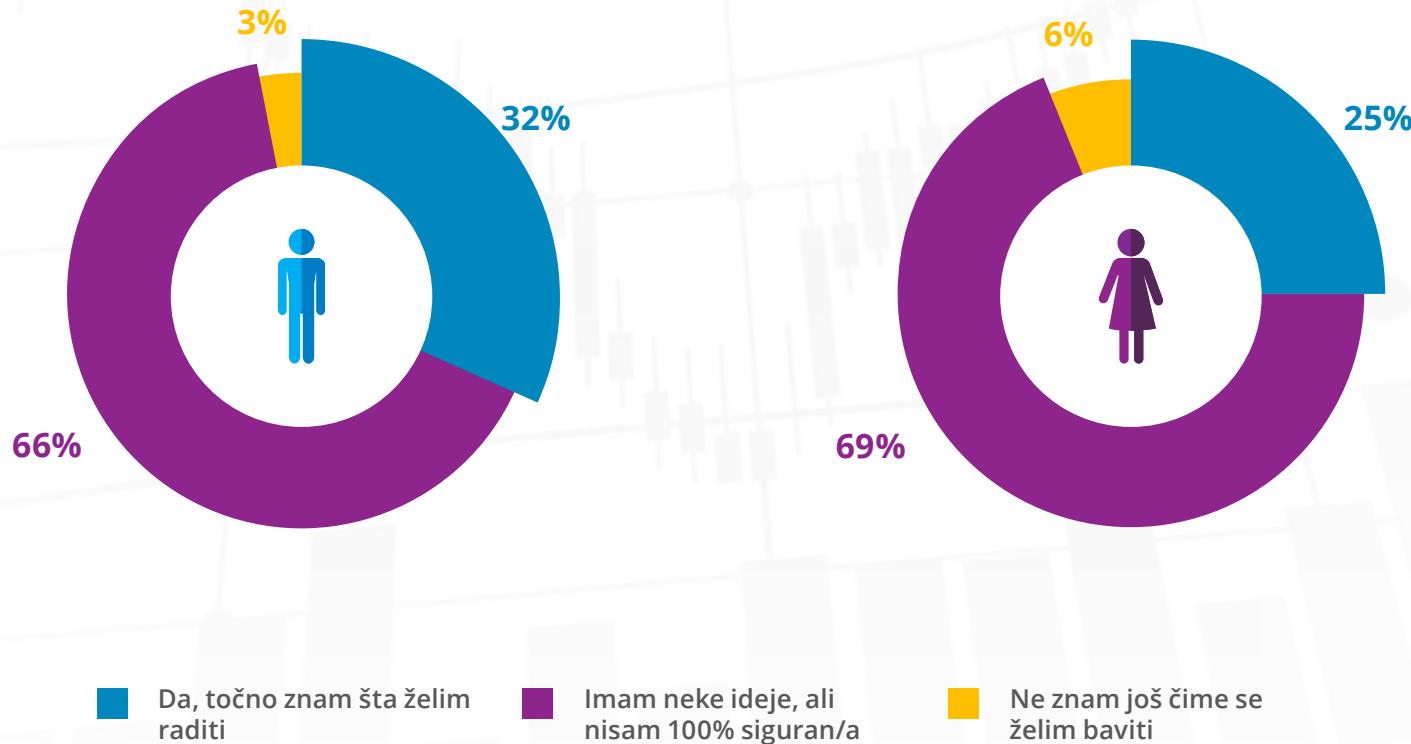
Ispitanici koji se još školuju prema spolu

Za koje oblike sticanja radnog iskustva prije stalnog zaposlenja ste zainteresirani?

Žene više od muškaraca preferiraju honorarni rad (41%), dok muškarci više od žena preferiraju stjecanje iskustva kroz prakse (53%).

Ispitanici koji se još školuju prema spolu

Imate li jasnu predodžbu o budućem zanimanju kojim se želite baviti?

Muškarci u većoj mjeri od žena točno znaju čime se žele baviti kada završe školovanje, dok su žene neodlučnije.

DEMOGRAFIJA

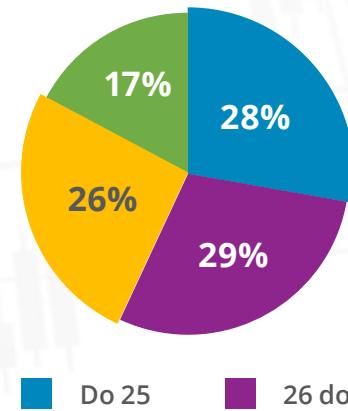
REGIONALNI
SAJAM POSLOVA

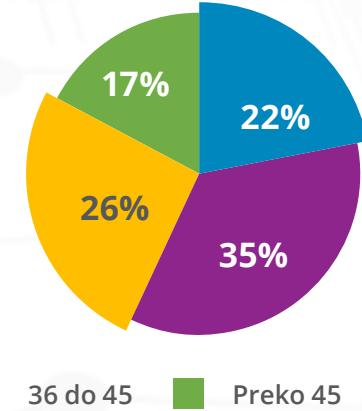
Hrvatska

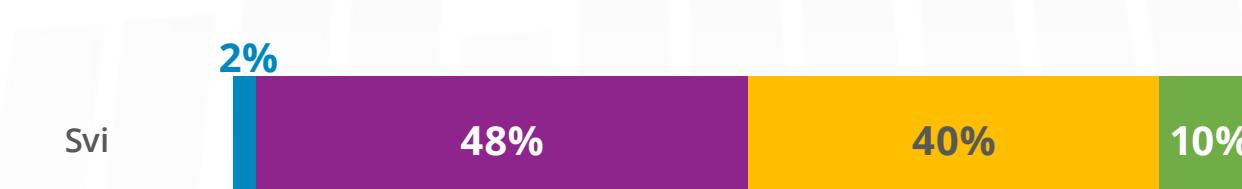
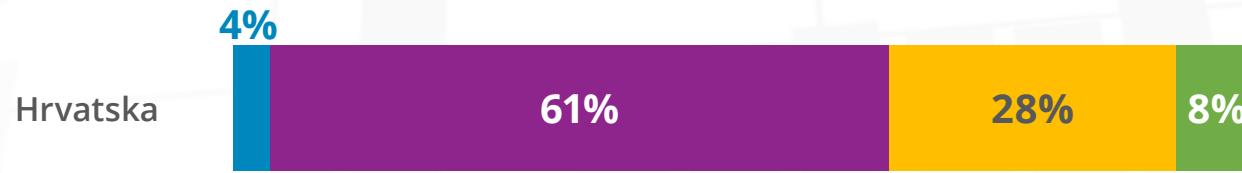
Svi

Hrvatska

Svi

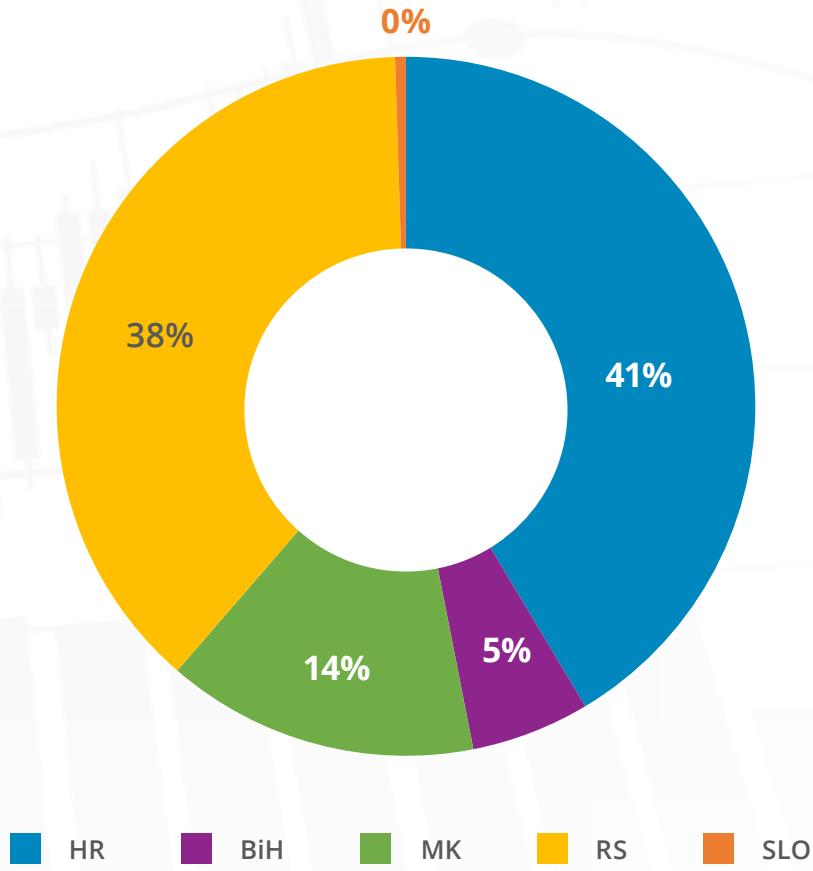
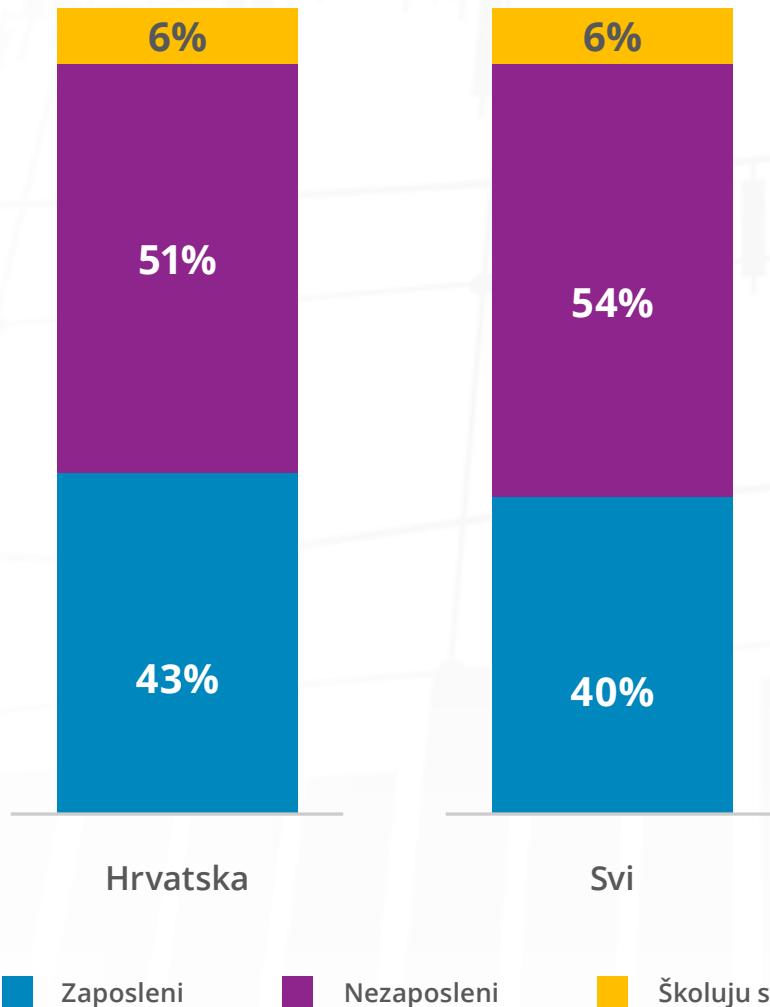

Završena osnovna škola

Završena viša škola ili fakultet

Završena srednja škola

Magisterij / doktorat

ZAKLJUČAK

DOBRI MEĐULJUDSKI ODNOŠI NAJAVAŽNIJI SU FAKTOR PRILIKOM ODABIRA RADNOG MJESTA

Za odabir radnog mesta najvažniji su međuljudski odnosi; 74% ispitanika iz Hrvatske odabralo je međuljudske odnose kao jedan od najvažnijih faktora pri izboru poslodavca. Na drugom mjestu je **visina plaće** za koju **54%** ispitanika smatra važnom, dok se na trećem mjestu nalazi mogućnost učenja i napredovanja (49%). Bez obzira na zemlju, svim ispitanicima su dobri međuljudski odnosi na prvom mjestu. Ispitanici iz Hrvatske u nešto većoj mjeri ističu ovaj faktor, nego ispitanici ostalih zemalja. Visina plaće nešto je važnija ispitanicima iz Srbije i Makedonije, nego onima iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske, dok je njima pak nešto važnija mogućnost učenja i napredovanja.

Nema većih razlika između muškaraca i žena u tome koje faktore gledaju prilikom odabira poslodavca. Žene nešto u malo većoj mjeri naglašavaju dobre međuljudske odnose, dok ipak nešto više muškaraca nego žena ističe visinu plaće. Radno vrijeme i sigurnost posla u većoj su mjeri važniji ženama nego muškarcima.

Visinu plaće u većoj mjeri kao najvažniju biraju zaposleni ispitanici, dok je mogućnost učenja i napredovanja u većoj mjeri važna ispitanicima koji se još školuju, baš kao i priroda i sadržaj posla. Sigurnost radnog mesta nešto je važnija nezaposlenim ispitanicima nego zaposlenima i onima koji se još školuju.

Bez obzira na visinu obrazovanja ispitanicima su najvažniji dobri međuljudski odnosi. Visina plaće važnija je

ispitanicima s višim i visokim obrazovanjem, nego onima sa srednjim, baš kao i sadržaj, odnosno priroda posla. Radno vrijeme i sigurnost radnog mesta nešto su važniji ispitanicima sa srednjom stručnom spremom.

Pitali smo ispitanike što misle da je najvažnije za dobivanje posla, odnosno što je ono nešto čime će osvojiti potencijalnog poslodavca: najviše ispitanika iz Hrvatske (**34%**) smatra da su to **motivacija i želja za zaposlenjem** te njihova **znanja i vještine (29%)**. Zanimljivo je da svega 5% ispitanika smatra kako je za dobivanje posla važna sreća, a 9% da su važni dobri kontakti i poznanstva. Formalno obrazovanje smatra važnim svega 2% ispitanika, dok ih 3% smatra kako je važna stranačka pripadnost.

Zaposleni ispitanici smatraju da je za dobivanje posla prvenstveno potrebno znanje i vještine – 33%. Motivaciju i volju za zaposlenjem presudnim za dobivanje posla smatraju nezaposleni ispitanici (39%) i u najvećoj mjeri oni koji se još školuju (52%). Radno iskustvo važnijim smatraju zaposleni ispitanici, baš kao i dobre kontakte i poznanstva.

Motivaciju i želju za zaposlenjem kao najvažniju, u najmanjoj mjeri ističu ispitanici iz Srbije, a najviše oni iz Hrvatske i Makedonije. Ispitanici iz Makedonije u većoj mjeri nego ostali za dobivanje posla presudnim smatraju radno iskustvo, dok ispitanici iz Srbije u većoj mjeri nego ostali ističu Dobre kontakte i poznanstva, sreću i stranačku pripadnost.

Što se tiče željene plaće, u prosjeku, ispitanici u Hrvatskoj imaju najviša očekivanja, preko 1100 eura u prosjeku, ali imaju i najvišu prosječnu plaću (prema podacima servisa MojaPlaća). Tako je željena plaća u Hrvatskoj 26% viša od stvarne prosječne plaće.

Sa druge strane najniža očekivanja su u S. Makedoniji, 524 eura, što je 17% više od onoga što je prosječna plaća u Makedoniji. Ispitanici iz Srbije bi kod poželjnog poslodavca radili za 606 eura, dok im je prosječna plaća 490, a oni iz Bosne i Hercegovine za 809, za razliku od 631 euro prosječne plaće.

Većina zaposlenih ispitanika iz Hrvatske (72%) u idućih godinu dana planira promijeniti posao.

Posao u najvećoj mjeri žele mijenjati ispitanici iz Bosne i Hercegovine (76%), a najmanje iz Makedonije (65%). Ispitanici iz Makedonije posao će mijenjati samo ako na to budu prisiljeni, u većoj mjeri nego ispitanici ostalih zemalja.

Više od trećine ispitanika iz Hrvatske (36%) boji se da bi mogli ostati bez posla uslijed krize izazvane pandemijom. Ipak, najveći postotak ispitanika (38%) ne boji se gubitka posla, a nešto više od četvrtine (26%) odlučilo je ne razmišljati o tome. Prošle godine za svoje radno mjesto bojalo se 18% ispitanika, tako da vidimo direktni utjecaj koji je pandemija ostavila na strahove zaposlenika.

Gubitka posla uslijed krize izazvane pandemijom najviše se boje ispitanici iz Hrvatske (36%), a u najmanjoj mjeri ispitanici iz Makedonije (31%).

Gubitka posla uslijed krize izazvane pandemijom u Hrvatskoj se više boje žene (39%), nego muškarci (32%).

Poslodavci su se uglavnom snašli u epidemiji. Čak tri četvrtine – 78% ispitanika smatra da se njihov poslodavac dobro ili čak odlično snašao u epidemiji. Svega 22% ispitanika smatra kako je poslodavac loše odreagirao te nije pokazao dovoljnu brigu za zaposlenike.

Gledano po zemljama regije najbolje su se snašli poslodavci u Hrvatskoj. Čak 30% ispitanika iz Hrvatske smatra kako se njihov poslodavac odlično snašao na izbjanje pandemije te kako je pokazao da su mu zaposlenici na prvom mjestu. Sukladno tome, u Hrvatskoj je i najmanji broj ispitanika (22%) koji su izjavili kako se njihov poslodavca loše snašao u epidemiji te kako nije pokazao dovoljnu brigu za zaposlenike. Prema mišljenju ispitanika, najlošije su se snašli poslodavci iz Makedonije te Srbije gdje je četvrtina ispitanika (26%) izjavilo kako su im se poslodavci u pandemiji snašli loše te da ne mare za svoje zaposlenike.

Snaalaženje poslodavca u vrijeme pandemije bolje su ocijenili ispitanici kojima je (bio) omogućen rad od doma. Tek 12% ispitanika koji rade od doma su ocijenili loše svog poslodavca, dok ih je čak 42% ocijenilo odlično.

Najgore su poslodavca ocijenili ispitanici kojima priroda posla omogućuje da rade od doma, ali im to poslodavac nije dozvolio, njih gotovo polovica (42%) ocijenilo je poslodavca loše.

Kada bi birali tvrtku prema vlasništvu ispitanici iz Hrvatske bi najradije odabrali **privatnu tvrtku u stranom vlasništvu (30%)** te zatim državnu tvrtku (27%). Petina (19%) ispitanika radilo bi za sebe. Strano privatno vlasništvo je naročito popularno u Makedoniji, dok su ispitanici iz Hrvatske u mnogo manjoj mjeri skloni radu u stranim privatnim tvrtkama od kolega iz regije. Tvrtke u državnom vlasništvu u većoj mjeri odgovaraju ispitanicima iz Hrvatske.

Žene bi u većoj mjeri od muškaraca radile u tvrtkama u državnom vlasništvu, dok bi muškarci u većoj mjeri od žena željeli osnovati svoju vlastitu tvrtku.

Ispitanici više i visoke stručne spreme u najvećoj bi mjeri radili u stranim privatnim tvrtkama, dok oni sa srednjom stručnom spremom preferiraju državne tvrtke.

S pozicijom u tvrtki se mijenja i preferencija zaposlenika o željenom tipu vlasništva: niže pozicionirani ispitanici preferiraju državnu službu u većoj mjeri nego oni na višim pozicijama, dok oni pak u većoj mjeri preferiraju strane privatne poslodavce, ali i mogućnost otvaranja vlastite tvrtke.

NEZAPOSLENI

Od nezaposlenih ispitanika iz Hrvatske najviše (49%) ih je nezaposleno 3 mjeseca ili manje, dok ih je 18% nezaposleno između 3 i 6 mjeseci. Svega 6% ispitanika je nezaposleno dulje od 5 godina. U periodu od kad su nezaposleni, najviše ispitanika (33%) prijavilo se na 5 ili manje oglasa za posao, a 16% se nije prijavila niti na jedan natječaj.

Većina nezaposlenih (65%) traži bilo kakav posao, bez obzira je li u struci ili izvan struke. 28% ispitanika traži posao isključivo u struci, dok ih 7% traži posao van struke. Posao u struci u najvećoj mjeri traže nezaposleni iz Bosne i Hercegovine, a u najmanjoj ispitanici iz Hrvatske, oni pak u najvećoj mjeri traže bilo kakav posao (65%).

Nezaposleni muškarci u Hrvatskoj u većoj mjeri nego žene traže posao u struci.

Ispitanici stariji od 45 godina u najvećoj mjeri inzistiraju na zapošljavanjem u struci, dok bi mlađi ispitanici u većoj mjeri pristali na bilo kakav posao.

Ispitanici više i visoke stručne spreme u značajno većoj mjeri traže posao u struci, što nije neobično, obzirom da su u školovanje uložili više vremena.

ISPITANICI SU SVE MANJE OPTIMISTIČNI OKO PERIODA PRONALASKA POSLA

Najveći broj ispitanika iz Hrvatske, 40% smatra kako će posao pronaći u roku od mjesec dana do tri mjeseca nakon što završe školovanje, dok ih 10% smatra kako će posao naći i za manje od mjesec dana. Četvrtina (24%) ih smatra kako će im za pronaći posao biti potrebno pola godine. Mali dio ispitanika koji se još školuju (3%) već rade, ili ih posao čeka iako nisu završili školovanje.

Ispitanici su sve manje optimistični oko perioda pronalaska posla: 2019. godine 19% ispitanika smatra da će posao naći za manje od mjesec dana, a sada je taj postotak svega 10%.

Ispitanici iz Makedonije i Hrvatske najviše su uvjereni da će brzo pronaći posao po završetku školovanja, već u prva tri mjeseca. Najmanje optimizma ima u Bosni gdje petina (20%) mladih smatra da će im za taj zadatak trebati duže od godinu dana.

Ohrabruje činjenica da samo 6% mladih ispitanika još uvijek nema jasnu predodžbu čime žele da se bave nakon školovanja. Nešto više od četvrtine (28%) točno znaju što žele raditi nakon što završe školovanje. Ipak, većina (67%) imaju neku predodžbu, ali nisu sto posto sigurni.

REGIONALNI SAJAM POSLOVA

Voditeljica projekta: **Stela Tadin**

Izvještaj izradila: **Antonija Bušić**

Grafička obrada: **Toni Lugarov**

www.regionalsajamposlova.com